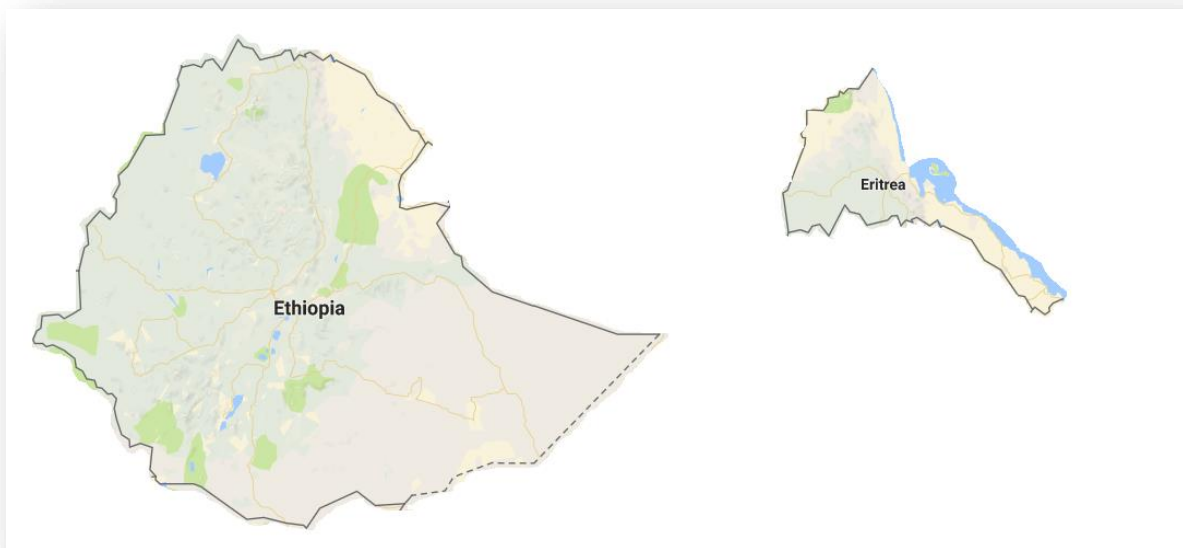

የሻዕብያ ትንኮሳና አብዮታዊ ዴሞክራሲ

ከህዳሴ ኢትዮጵያ
ሚያዝያ 1ኛ 2009 ዓ.ም.
hidaseethiopia@yahoo.com

የሻዕብያ ትንኮሳና ኣብዮታዊ ዴሞክራሲ

የፅሁፉ መነሻ ሃሳብ

እንደ ኣውሮፓውያን ኣቆጣጠር (እ.አ.አ) በ1960ዎች ኣብዛኛው የኣፍሪካ ኣገራት ከቅኝ ኣገዛዝ ነፃ ሲወጡ፣ ቅኝ ገዢዎች የተወላቸው መሰረተ ልማቶችና ኢንዱስትሪዎች የኣፍሪካ መንግስታት ለኣገር እድገታቸው እንደ መነሻ ሃብት ሲጠቀሙበት፤ በዛን ጊዜ ኣገራችን ይቅርና መነሻ ሃብት ሊኖረን ህዝባችን በድህነት ኣርንቋና በረሃብ የሚያልቅበት ጊዜ ነበር። እ.አ.አ. በ1970ዎች መጀመሪያ የህዝቦች ቁጣ ጫፍ ደርሶ በመላው የኢትዮጵያ ህዝቦች ዓመፅ ዘውዳዊ ስርኣት ተንኮታኩቶ ሲገረሰስ በምትኩ የደርግ ወታደራዊ ስርኣት ሲተካ፣ የነበረውን ጭቆና በከፋ መልኩ ቀጥሎበት በመጨረሻም ደርግ በህዝቦች ትግል ተንኮታኩቶ ወድቋል። በዚህ ጊዜ ኢህአዴግ ኢትዮጵያን ሲቆጣጠር፣ ኣገራችን የድሆች ድሃ፣ ያለ ምፅዋት እንደ ኣገር መቆም የማትችልበት ደረጃ ደርሳ የሶማሊያ እጣፈንታ ይደርሳታል ትበታተናለች ሲባል የነበረው። ኣገራችን የኣኩሪ ታሪክና ስልጣኔ ባለቤት እንዳልነበረች እንዲሁም የጀግኖች ህዝቦች ባለቤት እንዳልሆነች፣ **ከዘመናት የኋልየሽ ጉዞ ወደ መባታተን ኣፋፍ ልትደርስ የዳረጋት ዋናው ምክንያት ህዝባዊ ወገንተኝነት ያለው መስመር፣ ኣመራርና የህዝቦች ትግል መሪ ድርጅት ማጣት ነው።**

በስተመጨረሻ እንደ መታደል ሆኖ ኣገራችን፣ ህዝባዊ ወገንተኝነት ያለው፣ የህዝብን ጥቅም የሚያስቀድም ኣብዮታዊ ዴሞክራሲ መስመርና ዓላማ፣ ስለ ኣገርና ንጉስ/መሪ ሳይሆን ስለ ህዝብና ኣገር መስዋእት የሚከፍል ግንባር ቀደም ኣመራርና፣ ምልኣተ ጭቁን **ህዝብ ማሰለፍ የሚችል መሪ ድርጅት በማግኘት የኋልየሽ ጉዞዋና የመባታተን ኣደጋው ተቀልብሶ በኣሁኑ ደረጃ እነሆ ከኣለማችን በፈጣን፣ ቀጣይነት ያለውና ፍትሃዊ የኢኮኖሚ ዕድገት ከሚያስመዘግቡ ኣገራት በቀደምትነት የምትገለፅ ለመሆን በቅታለች።** በኣፍሪካ በመሰረተ ልማትና በኢንዱስትሪ ደረጃ የመጨረሻዎቹ መጨረሻ የነበረች ኣገር ኣሁን **ከኣፍሪካ ከፍተኛ ኢኮኖሚ ባለቤቶች ከሚባሉት ውስጥ ኣንዷ ለመሆን የበቃችው** ዋናው ሚስጥር የኢትዮጵያ ህዝብ ለዘመናት ሲመኘው የነበረ ህዝባዊ ወገንተኝነት ያለው ኣብዮታዊ ዴሞክራሲ ወይም ልማታዊ ዴሞክራሲ መስመርና በዚህ መስመር የተካኑ ኣመራርና ድርጅት በማግኘቱ ነው።

ስለዚ ኢህአዴግ የኣብዮታዊ ዴሞክራሲ ባህሪውን ሳይለውጥ እስከሄደ ድረስ የኣገራችን ዳግመ-ትገሳኤ ይቀጥላል። ኣብዮታዊ ዴሞክራሲ ባህሪው መሸራረፍ ሲጀምር ውጤቱም ያው እየተሸራረፈ ብሎብሎ ወደ ቀደምት ስርዓት ባህሪ መግባቱ የማይቀርና ኣገራችን ወደ ድህነት ጎዳና መግባቷ ኣይቀሬ ነው። **ስለዚ የገዢ ፓርቲ ኣብዮታዊ ዴሞክራሲ ባህሪውን የማስቀጠልና ያለማስቀጠል ጉዳይ ኣገራችን ወደፊት የመራመድና ያለመራመድ ጉዳይ መሆኑ መታወቅ ኣለበት።** ይህን እንደ መነሻነት በመውሰድ የኣብዮታዊ ዴሞክራሲ

መስመር እና ኣሁን በመታየት ላይ ያለውን የለውጥ ጉዞ ትኩረት መስጠት ያለበትን ጉዳይ ለውይይት ኣስተዋፅኦ ለማድረግ ያህል የሻዕብያ ትንቅና ኣብዮታዊ ዴሞክራሲ በሚል ርእስ ይህ ፅሁፍ ቀርቧል። በዚህ ርእስ ማቅረብ የፈለኩት ኣጀንዳ በሻዕብያ ትንቅና የኢትዮጵያ ፖሊሲ ዙርያ ሆኖ ከታሪካዊ ኣመጣጡ (ከትጥቅ ትግል) ጀምሮ እስከ ኣሁን ያለውን ሁኔታና የፖሊሲ ውጤት ቀጣይ ምን መሆን ኣለበት የሚለውን በኣብዮታዊ ዴሞክራሲ ኣመለካከ ለመዳሰስ ተሞክረዋል።

መግቢያ

ሻዕብያ የኢትዮጵያ ሰላምና መረጋጋት፣ የኢትዮጵያ ልማትና ዴሞክራሲ የማይዋጥላቸውና ባላቸው ዓቅም ስርዓታችን ለማፍረስ ከሚሰሩት ሃይሎች ውስጥ ኣንዱና ዋነኛው ነው። ሻዕብያ ዓቅም ካገኘ ኢትዮጵያን ለማፈራረስ የማይፈንቅለው ድንጋይ የለም። ስለዚህ በተቻለ መጠን ለእንደዚህ ዓይነቱ ልክፍት መንግስት ሃይል ኑሮት ኣገራችን ለማበጣበጥ ዕድል መስጠት እንደሌለበት ሁሉም ኣገር ወዳድ ዜጋ ይስማማበታል። ሻዕብያ ለምን በኢትዮጵያ እንዲህ ዓይነት ኣቋም ያዘ? የሻዕብያ ባህሪ በትጥቅ ትግሉና ኣሁን ምን ይመስላል? ሻዕብያ የለኮለው ጦርነት ምክንያትና የኢትዮጵያ ምላሽ፣ ከጦርነቱ በሃላ ኢህአዴግ የተከተለው ፖሊሲ ምን ይመስላል? ውጤቱስ እንዴት ይመዘናል? ግን ሻዕብያ ኣሁን በርግጥ ኢትዮጵያን የማተራመስና የማፈራረስ ዓቅሙና ብቃቱ ኣለውን? ኣሁን የምንከተለው ፖሊሲ በኣብዮታዊ ዴሞክራሲ ኣመለካከት መከለስ ያስፈልገዋል ወይስ ኣያስፈልገውም? የሚለውን ነገሮች ዘርዘር ባለ መልኩ ለማየት እንደሚከተለው ቀርቧል።

የሻዕብያና የኢትዮጵያ ህዝቦች ትግል ግንኙነት

ሻዕብያ የኤርትራ ህዝብ ጥያቄ ይዞ በመነሳትና ህዝቡን ከጎኑ በማሰለፍ ለድል የበቃ ድርጅት መሆኑ የሚካድ ኣይደለም። ሻዕብያ ኣንዱንና ኣንገብጋቢው የኤርትራ ህዝብ የነፃነት ጥያቄ ይዞ በመውጣቱና ህዝቡን ከጎኑ ኣሰልፎ ለድል መብቃቱ ካልሆነ በስተቀር ሌላው ባህሪውና ተግባሩ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ መሆኑ ኣሁን በዓለም ኣደባባይ ጎልቶ የሚታይና ኣብዛኛው የሚስማማበት ጉዳይ ነው። ይህ ባህሪው ኣሁን የመጣ ሳይሆን ገና ትጥቅ ትግል ሲጀምር ጀምሮ ከድርጅቱ የተወሃሃደ ና እዚህ ደረጃ የደረሰ ነው። በትጥቅ ትግል ጊዜ ሻዕብያ የሚያሳያቸው የነበሩ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ተግባራት፣ እንደ ጊዝያዊና ትግሉ የሚጠይቀው ኣፈፃፀም እንከኖች እንጂ ከሻዕብያ መሰረታዊ የፀረ ዴሞክራሲና የፀረ ህዝብ ባህሪ የሚመነጭ ነው ብሎ የሚያምን በጣም ጥቂት ብልሆች ብቻ ነበሩ። በሌላ ኣነጋገር ሻዕብያ በትጥቅ ትግል ኣመታት ውስጥ ይፈፅማቸው የነበሩ በርካታ የፀረ ህዝብና የፀረ ዴሞክራሲ ተግባራት ለሁሉም ግልፅ የነበረ ቢሆንም፣ የህዝብ ጥያቄ ይዞ ህዝቡን ከጎኑ ኣሰልፎ የተነሳ ድርጅት፣ ስለ ህዝብ ጥያቄ እስከ ሂይወት መስዋእትነት የሚከፍል ሃይል በትግሉ ወቅት የሚፈፅማቸው ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ተግባራት እንደ የኣፈፃፀም ችግር እንጂ

ከባህሪው የመነጨ ችግር አይደለም የሚል አብዛኛው የሚስማማበት ጉዳይ ነው የነበረው። በዚህ ጊዜ ሻዕብያ ከሚፈፅማቸው ተግባራትና የሚከተላቸው መርሆዎች በመነሳት ሻዕብያ ፀረ ዴሞክራሲና ፀረ ህዝብ ነው ማለት እንደ እብደት የሚቆጠርበት ጊዜ ነበር።

ማንኛውም ፖለቲካዊ ድርጅት የቆመለትን ዓላማ ለማሳካት ውስጣዊና ውጪያዊ ፖለቲካዊ ሁኔታዎችን በዝርዝርና ሳይንሳዊ በሆነ መልኩ በመገምገም በውስጡ ያለውን ጥንካሬና ድክመት፣ በውጪያዊ ሁኔታ ያለውን መልካም አጋጣሚና ስጋቶች በዝርዝር ለይቶ በማስቀመጥ ውስጣዊ ጥንካሬውና ውጭያዊ መልካም አጋጣሚ በበለጠ እንዲጠቀምበት የሚያስችል እንዲሁም ውስጣዊ ድክመቱና ውጪያዊ ስጋቶች በተቻለ መጠን ለማስወገድ ወይም ለመቋቋም ስትራቴጂና ታክቲክ መቀየስ የግድ ነው። ይህ የማያደርግ ፖለቲካዊ ድርጅት ለውድቀት ሁኔታው ያመቻቸ ብቻ ነው። ይህ ሳይንሳዊ ትንታኔ አንዴ ተደርጎ የሚቀመጥ ሳይሆን ቀጣይና ካለው ውስጣዊና ውጪያዊ ለውጦች በየጊዜው እያጣጣሙ መሄድ ይጠይቃል።

በዚህ መሰረት **ህወሓት የቆመለትን የአብዮታዊ ዴሞክራሲ ዓላማ ከማሳካት አኳያ** ለትግሉ ካለው ፋይዳ **የቅርብ ውጪያዊ ሁኔታ** (በትግራይና ኢትዮጵያ) እንዲሁም **የሩቅ ውጪያዊ ሁኔታ** (በአፍሪካ፣ በኤሽያና በዓለም ደረጃ) ያለውን ፖለቲካዊ ሁኔታ ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ በመተንተን ያሉትን ፖለቲካዊ ሃይሎች ካላቸው ህዝባዊና ዴሞክራሲያዊ ባህሪ በመነሳት **ስትራቴጂክ ወዳጅና ጠላት** ተንትኖ በሚለይበት ጊዜ ከትንታኔው ውጤት አንዱ ሻዕብያ ነበርና **ሻዕብያም ስትራቴጂያዊ ጠላት ሆኖ ተገኘ**።

ትንታኔውም እንደሚከተለው ማስቀመጥ ይቻላል።

ኤርትራ ከዘመነ አፄ ሚኒሊክ በፊት በኢትዮጵያ ነገስታት ትተዳደር እንደነበረች፣ ከአፄ ሚኒሊክ ጊዜ ጀምሮ ለ50 ዓመታት በጣሊያን ስር፣ ቀጥሎ ለ10 ዓመታት በኢንግሊዝ ስር በቅኝ ግዛት ስትተዳደር የቆየች ስትሆን በሃ/ስላሴ ዘመን በፌዴሬሽን መልክ በኤርትራ ህዝብ ፍላጎት ወደኢትዮጵያ የገባች እንደሆነች፣ ሆኖም ግን ዘውዳዊ ስርዓቱ ካለው የፀረ ህዝብ ባህሪ የተነሳ ፌዴሬሽኑ በማፍረስ የኢትዮጵያ 14ኛ ክፍለ-ሃገር እንድትሆን በመደረጉ ከዚህ ጊዜ ጀምሮ የኤርትራ ህዝብ ጥያቄ እንዳነሳና ጥያቄውን ሰላማዊና ዴሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ የሚያስተናግደው ስርዓት ሲያጣ ወደ ትጥቅ ትግል መግባቱ፣ በዚህም ምክንያት የኤርትራ ህዝብ በተለያዩ ድርጅቶች ስር ሆኖ መታገል መጀመሩ፣ በመጨረሻም አብዛኞቹ ድርጅቶች በሂደት ሲከሰሙ ሻዕብያ ግን እንደ ዋነኛው የኤርትራ ተቋማዊ ሃይል ሆኖ መገኘቱ፣ የኤርትራ ህዝብ ጥያቄ በሰላማዊ መንገድ የሚያስተናግደው በማጣት ዴሞክራሲያዊ መብቱ ለማረጋገጥ የተነሳ የህዝብ ጥያቄ በመሆኑ ትክክለኛ እንደሆነ፣ አብዮታዊ ዴሞክራሲ የህዝብ ጥያቄ ያለ ምንም ማቅማማት የሚያከብርና የሚደግፍ በመሆኑ የኤርትራ ህዝብ ጥያቄና ትግልም እንደ አብዮታዊ ዴሞክራሲ የምንደግፈውና የምናከብረው እንደሆነ፣ ነገር

ግን **ሻዕብያ ካለው ባህሪ አኳያ ሲታይ ፀረህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ እንደሆነ፣ ከኤርትራ ህዝብ የሚያስተላለፈው ነገር ቢኖር በአንድ አጀንዳ ብቻ እንደሆነ፣ እሱም የኤርትራ ነፃነት እውን የማድረግ ዓላማ ብቻ እንደሆነ፣** የኤርትራ የነፃነት ጥያቄ ፍትሃዊ የህዝብ ጥያቄ በመሆኑ ዙሮ ዝሮ የህዝብ ጥያቄ ያነገበ የጊዜ ጉዳይ ካልሆነ በስተቀር ለድል መብቃቱ አይቀሬ እንደሆነ፣ **ግን ደግሞ ከድል በሃላ ሻዕብያ ካለው የፀረ ህዝብና የፀረ ዴሞክራሲ ባህሪ የተነሳ ለድርጅታችን ብቻ ሳይሆን ለኤርትራ ህዝብም ስትራቴጂያዊ ጠላት እንደሆነ ሳይንሳዊ በሆነ ትንታኔ ተደመደመ፡፡**

ይህ ድምዳሜ ከተደረሰ በሃላ በህወሓት ማእከላይ ኮሚቴው አንድ መሰረታዊ ጥያቄ ተነሳ፡፡ ጥያቄውም፡- ይህድርጅት በትንታኔያችን በደረሰንበት ድምዳሜ መሰረት **ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ከሆነ እንዴት አብረን መሰራት እንችላለን፣ ከፀረ ህዝብ ድርጅት አብሮ መሰራት ራሱን የፀረ ህዝብ ተግባራት መፈፀም ወይም መደገፍ አይሆንም ወይ?** ሰፊ ክርክርና ዓመታት የፈጀ ውይይት ከተደረገ በሃላ ለጥያቄዎቹ ምላሽ አገኙ፡፡ እሱም ፡- ለመጀመሪያው ጥያቄ ሻዕብያ ምንም እንኳን ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲያዊ ድርጅት ቢሆንም ቢያንስ አንድን የህዝብ ጥያቄ አንግቦ የኤርትራ ህዝብን ከጎኑ ያሰለፈ ድርጅት በመሆኑ በዛች የህዝብ ጥያቄ የሚያገናኘን ነገር አለ፡፡ እሱም የጋራ ጠላታችን የሆነው የሰላማዊና ዴሞክራሲያዊ የትግል በሮች ጥርቅም አድርጎ የዘጋው ሰው በላው የደርግ ስርዓት በጋራ ለማንበርከክ ወይም ለመደምሰስ አብረን የምንሰራበት ዕድል አለ፡፡ **ስለዚህ በምናምንበት አብረን እየሰራን በማናምንበት ደግሞ ልዩነታችንን ይዘን በጋራ መታገል እንችላለን፡፡** ስለዚህ ሻዕብያ ፀረህዝብና ፀረዴሞክራሲያዊ ድርጅት በመሆኑ ከሱ ጋር ሊኖረን የሚችል ግንኙነት ታክቲካዊ (የጋራ ጠላት በመታገል) እንጂ ስትራቴጂካዊ ሊሆን አይችልም፡፡

ቀጥሎ ሌላ ጥያቄ ምናልባትም የህወሓት አመራር ሊከፋፍል የሚችል ቁልፍ ጥያቄ ተነሳ፡፡ ሁለተኛው ጥያቄ፡- ይህን ትንታኔያችን ትክክለኛና ሳይንሳዊ ቢሆንም፣ **አሁን ባለንበት ደረጃ አቋማችን ወዳጅና ጠላት እንዲያውቀው ለህዝ ይፋ ይደረግ አይደረግ የሚሉ ነበሩ፡፡** ይህም ከብዙ ክርክርና ውይይት በሃላ **አንድን ህዝባዊና ዴሞክራሲያዊ ድርጅት ህዝባዊና ዴሞክራሲያዊ ነው የሚባለው ያለውን ዓላማና ፕሮግራም ምንም ሳይደብቅ ለህዝብ ግልፅ ማድረግና ህዝቡ የራሱ ዓላማ ያነገበ ድርጅት መሆኑ ተረድቶ በትግሉ እንዲሳተፍ ሲያደርግ ነው፡፡ ያለህን ዓላማና ፕሮግራም ደብቀህ መጓዝ በራሱ ፀረ ህዝብነት ነው፡፡ የአንድን ድርጅት ለድል የሚያበቃ ዋናው ነገር ከውስጥ ይዘትና ጥንካሬ እንጂ የውጭ ድጋፍ ማግኘት ወይም ማጣት አይደለም፡፡** ስለዚህ በዚህ ህዝባዊ አቋማችን የሚከፋው ቢኖር ፀረ ህዝብ የሆነ ብቻ ነው ስለዚህ አቋማችን ይፋ ይደረግ፣ አቋማችንን አይቶ ከኛ በጋራ በምንስማማባቸው ነገሮች አብሮ መሰራት የሚፈልግ በራችን ክፍት ነው ተባለ፡፡

ይህ አቋም ይፋ ከተደረገ በሃላ እንደተፈራው ሻዕብያ ካለው የፀረህዝብና የፀረ ዴሞክራሲ ባህሪው በመነሳት በንቀት መንፈስ እናንተ የት የነበራች ናች እኛን የምትፈርጁ። አቅማችና ልካች የማታውቁ ዓቅመ ቢሶች። ከእንግዲህ ከናንተ ጋር የሚኖረን ግንኙነት በቃ አከተመ ሲሉ። አብረን የምንሰራበት ጉዳዮች አሉ፤ ቢያንስ የጋራ ጠላት ከሆነውን ደርግ በመደምሰስ በጋራ መስራት እንችላለን ስለዚህ አትቆጡ ሲባሉ በትምክህትና በንቀት ጠቅላላ በራቸው ዘጉበን። በዚህ ጊዜ ነበር የትግራይ ህዝብ በ1977 ዓ.ም. ለአስከፊ ድርቅና ረሃብ ተጋልጦ ሂደውቱን ለማትረፍ ወደ ሱዳን በሚያደርገው ጉዞ፤ በሰማይ የደርግ የጦር ጄቶችና ሄሊኮፕተሮች የቦንብ ናዳ ሲያወርዱበት በመሬት ደግሞ የሻዕብያ ሰራዊት መንገድ ላይ መሸጎ ወደ ሱዳን እንዳይገባ በመከልከል በረሃብና ውሃ ጥም እንዲያልቅ አደረገ።

በትንታኔ የተደረሰው የሻዕብያን ፀረ ህዝብነት ባህሪ በ1977 ዓ.ም. ነበር በተግባር ባህሪው ምን ያህል ፀረ ህዝብ እንደሆነ በትግራይ ህዝብ በፈፀመው አሳፋሪ ተግባር የታየው። ይኸውም በብዙ ሺ የሚቆጠረውን በረሃብ የተሰቃየ በብዙ መቶዎች ኪሎሜትር ያለ በቂ ምግብና ውሃ ተጉዞ ድንበር ላይ የደረሰ ህዝብ

በነፃ መሬቱ አታልፍም በማለት ሻዕብያ በትግራይ ህዝብ ላይ ጥቁር ጠባሳ ጣለ። በዛን ጊዜ ከከፍተኛ አመራር እስከ ተራ ታጋይ ደሙ ያልፈለ የህወሓት አባል አልነበረም። ነገር ግን ህወሓት እንደ ድርጅት በሰላምና የሰላም አመራር በመስጠት ችግሩ ታለፈ። በዛን ጊዜ በስሜት ታውሮ በቀጥታ ሻዕብያን እንዳመጣጡ በትዕቢት ለመመለስ ቢሞክር ኑሮ በተራበው ህዝብና በታጋዮች አላስፈላጊ ከባድ መስዋእትነት ከመክፈልና የደርግን ዕድሜ ከማራዘም ሌላ ፋይዳ ባልነበረው ነበር።

ሻዕብያ በትግራይ ህዝብ ላይ የፈፀመውን ፀረ ህዝብ ተግባር ከህወሓት ጋር በገባው አተካራ ተነስቶ የፈፀመው የአልህ የአጋጣሚ ክስተት ሳይሆን ከፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ባህሪው በመነሳት የፈፀመው ተግባር ነው።

እንደዚህ አይነት ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ባህሪ ያለው ድርጅት ደግሞ እወክለዋለሁ በሚለው ህዝቡም ቢሆን ባህሪውን ማሳየቱ አይቀርም፤ የኢፌዴሪም መርሆው ይህ ባህሪው ነው ና **እነሆ የኤርትራ ህዝብ ነፃነት አይሉት ባርነት እየተሰቃየ ይገኛል።**

ሻዕብያ ይህን ያህል አሳፋሪ ድርጊት በትግራይ ህዝብ ላይ አድርሶ ሲያበቃ ከ3 ዓመታት በሃላ የህወሓትን ጥንካሬና ግስጋሴ በማየት ራሱ ሻዕብያ ጥርቅም አድርጎ የዘጋው በር በራሱ ከፍቶ እንደገና በጋራ እንሰራ የሚል ጥያቄ አቀረበ፤ ህወሓት በቂም በቀል ሳይሆን በትክክለኛና ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ተተንትኖ በተቀመጡት መርሆዎች የሚመራ ድርጅት በመሆኑ ቅድም በተቀመጠው መሰረት ሻዕብያ ስትራቴጂክ ወዳጅ እንዳልሆነ በትንታኔ ብቻ ሳይሆን በተግባር የተረጋገጠ ቢሆንም ስልታዊ ግንኙነት በመፍጠር የድህነትና ኋላ-ቀርነት ዘበኛና ቀንደኛ የህዝብ ጠላት የሆነውን ደርግ ዕድሜውን ማሳጠር ይቻላል የሚል ድምዳሜ ስለነበር ግንኙነቱ ተፈጥሮ መጀመሪያ ህወሓትና ሻዕብያ ከዛም ኢህአዴግ ከተቋቋመ በሃላም ግንኙነቱ ኢህአዴግና ሻዕብያ ሆኖ ቀጠለ።

ህወሓት ደርግን ለመደምሰስ ቁልፍ ሚና ያላቸው መጠነ ሰፋፊ የማጥቃት ዕቅዶች ነድፎ በዚህ ላይ የሻዕብያ ሚናም ምን መሆን እንዳለበት መግባባት ላይ ለመድረስ ከሻዕብያ ጋር ውይይት ሲደረግ በሻዕብያ በኩል ተስፋ አስቆራጭና ትግሉ በነበረበት አካሄድ (በሽምቅ ውግያ) እንደሚቀጥል ነበር የገለፀው። የቀድሞ የኢትዮጵያ ኢታማጆር ሹም ሌ/ጀነራል ፃድቃን ገ/ትንሳኤ አንድ ወቅት ለሆርን አፌርስ በሰጡት ቃለ መጠይቅ እንዳረጋገጡት በዛን ጊዜ ሻዕብያ የሰጣቸው መልስ “ምኞች ናቸው እንዴት በየጊዜው ከ12 ክፍለሃገር የሰው ሃይል በግፍ እየመለመለ የሚመጣው ደርግ እንዴት በአጭር ጊዜ 2 ክፍለሃገር ለ12 ክፍለ ሃገር እናሸንፋለን ብላቸው ታስባላቸው” ነበር ያለው። የሻዕብያ መልስ ተስፋ አስቆራጭ ቢሆንም ህወሓት ከዛም ኢህአዴግ ቀድሞ በተቀመጠ ስልታዊ ግንኙነት ተጠናክሮ እንዲቀጥል በማድረግ በስተመጨረሻ ደርግን ለመደምሰስ በቅተዋል። ኢህአዴግ በጥር ወር 1983 ዓ.ም. ባደረገው ኮንፈረንስ ደርግ ከረምት ከመግባቱ በፊት በመደምሰስ አርሶ አደር ታጋይና ምልሻ ወደ ግብርናው መመለስ አለበት በማለት የደርግን ውድቀት አስቀድሞ ባቀደው መሰረት ጉንበት 20፣ 1983 ዓ.ም. ከህዝቡ ጋር ድሉን ሲቋደስ ሻዕብያ ደርግ ከመውደቁ 2 ዓመት በፊት በጨለማ ሆኖ የድል ጭላንጭል የሚባል ነገር አይታየኝም ሲል የነበረው ከ2 ዓመት በሃላ የደርግን ውድቀት እውን ሲሆን ሻዕብያ ያላሰበው ነገር ተሎ በማግኘቱ እነሆ እስከ ዛሬ ድረስ ከእንቅልፉ ሳይባዝን ነፃነትን በህልሙ እያጣጣመ ይገኛል።

የኤርትራና የኢትዮጵያ ግንኙነት ከደርግ ውድቀት በሃላ

ከደርግ ውድቀት በሃላ አገራችን የነበረውን የደርግ የአፈና መዋቅሮች በሙሉ በማፈራረስ በምትኩ የአብዮታዊ ዴሞክራሲ መዋቅሮች እንዲ ተኩ በማድረግ፣ ለዘመናት ዴሞክራሲያዊና ሰብአዊ መብቶች ታፍነው የኖርባት አገር ሰብአዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶች ተከብረውባት የታጠቁና የተደራጁ ሃይሎች በሰላም ገብተው ሰላማዊ ትግል እንዲያደርጉ፣ በሚቋቋም የሽግግር መንግስት እንዲሳተፉ ጥሪ ቀርቦ ሁሉም /ከደርግና ኢህአፓ/ ውጭ አነግን ጨምሮ አብዛኞቹ በሽግግሩ ጊዜ ተሳታፊ ሆኖዋል። ሻዕብያ በታዛቢነት የተሳተፈበት በዚህ ስብሰባ የሽግግሩ ጊዜ ቻርተር በማፅደቅ ከሁሉም ተቋማዊ ድርጅቶች የተውጣጣበት የሽግግር መንግስትና ተቋቋመ።

ሻዕብያ ኤርትራን በሃይል ነፃ ብያወጣም፣ በስተመጨረሻ የኤርትራ ዕጣ ፈንታ በኤርትራ ህዝብ መወሰን አለበት በሚል የኤርትራ ህዝብ ድምፅ የሚሰጥበት (ሪፈረንደም) ዕድል ተሰጥቶት 99.8% ነፃነትን በመምረጥ ኤርትራ ራሷን የቻለች ነፃ መንግስት መስርታ በዓልም ደረጃ ዕውቅና ተሰጥቷት 53ኛ የአፍሪካ አገር ለመሆን በቅታለች። ኤርትራና ኢትዮጵያ የተለያዩ ሁለት መንግስታት ቢሆኑም ሰፊ መሰረት ያለው በማሕበረ ኤኮኖሚያዊና መስኮች ትብብር ተደርጓል። ከተደረጉ ትብብሮች መካከል ሁለቱም አገራት “ብር” በጋራ እንዲጠቀሙ፣ በሁለቱም አገራት የሚደረገው የኢኮኖሚ ግብይት በብር እንዲለዋወጡ፣ ኢትዮጵያ ሁሉም

የኤርትራ ወደቦች እንድትጠቀምና የአገልግሎት ክፍያ በብር እንዲከፈል፣ እንዲሁም የጋራ የመከላከያ ትብብር ስምምነቶች የሚጠቀሱ ናቸው።

ሻዕብያ እላይ ለመጥቀስ እንደተሞከረው በቅርብ ርቀት የድል ጭላንጭል የሚባል ነገር ፈፅሞ አይታየኝም ሲል እንደነበር እና ግን ደግሞ በኢትዮጵያ ህዝቦች ትግል ቁልፍ ሚና የደርግን ዕድሜ እንዲያጥር በመደረጉ ሻዕብያ ባላሰበው ጊዜ ድል በማግኘቱ እራሱን ከዓቅሙ በላይ አግዝፎ ማየት ጀመረ።

ሻዕብያ ገና ከአመሰራረቱ ጀምሮ ባህሪው ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ከመሆኑ ጋር ተያይዞ፣ ከግማሽ ሚልዮን በላይ ሰራዊት ያለውና በሁለመናው ትጥቁ በአፍሪካ ወደር የሌለው የሚባለው የደርግ ሰራዊት በኢትዮጵያ ህዝቦች የተባበረ ትግል ቁልፍ ሚና በመደምሰሱ ለሻዕብያ ልዩ ስሜት ፈጠረለት። ከአፍሪካ ተወዳዳሪ የሌለው ሰራዊት ማሸነፍ ማለት በሻዕብያ አስተሳሰብ ለ12 ክፍለሃገር 2 ክፍለሃገር እንዳሸነፉ በሌላ አነጋገር ሻዕብያ ለኢትዮጵያ ህዝብ እንዳሸነፈ አድርጎ ወሰደው። ይህ ማለት ደግሞ እራሱ በአፍሪካ ልዩ ቦታ በማስቀመጥ የአፍሪካ ልዩ ሃይል (ሞኒተር)፣ ፈላጭ ቆራጭ አድርጎ ወሰደ። ይህ በአስተሳሰብ ደረጃ ብቻ ሳይሆን በተግባርም ማሳየት ጀመረ። ይኸውም ለአጎረባች አገሮች ሁሉም እንደ ዕብሮ ውሻ እየዞረ መላከፍ ጀመረ። በስተመጨረሻም “ውርደቷን የተቃረበ አይጥ የድመት አፍንጫ ታሽታለች” እንዲሉ የኢትዮጵያ ድንበር ደፈረ፣ የሻዕብያ ገናነት ዓሰር ዓመት ሳይሞላው በ7 ዓመት አከተመለት። ኤርትራ በሻዕብያ አገዛዝ ምክንያት ዜጎችዋ የሚፀየፍዋት አገር ሆና ቀረች።

የኢትዮ-ኤርትራ ጦርነት መነሻ

ሻዕብያ ከፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ባህሪው የተነሳ በአቋራጭ የአጎረባች አገሮች የሰውና የተፈጥሮ ሃብትን በመጠቀም ኤርትራን ሲንጋፖር የማድረግ ሀልሙን እውን ለማድረግ ህጋዊና ህገወጥ ተግባራትን በአንድ ላይ አግምሮ መተግበር ጀመረ። በተለይ በውጭ ምንዛሪ ግብይት ላይ በጥቁር ገበያ ገብቶ ማሻሻጭ ተያያዘው፤ የኮንትሮባንድ ተግባራት በሁሉም አጎራባች አገሮች በስፋት መግባት ጀመረ። በአንድ ወቅት

በኮንትሮባንድ ኤርትራ የታወቁት የቡና ላኪ አገር እስከመሆን ደርሷል ነበር።

የሻዕብያ መንግስት ካለው ፀረ ህዝብና አጭበርባሪነት ባህሪ የተነሳ የአንድ ቀን ጥቅም አለው ከተባለ የፈለገውን መስዋእት በመክፈል ለማግኘት የሚጥር ሃይል ሆነ። በሌላው በኩል ደግሞ በኢትዮጵያ ወገን በህግና በህገመንግስት የሚመራ መንግስት እንደመሆኑ መጠን፣ ካለው ህዝባዊና ዴሞክራሲያዊ ባህሪያት የተነሳ ኤርትራን ጨምሮ ከአጎራባች አገሮች የሚያጋጥሙ ችግሮች በመቻቻልና በጋራ ጥቅምን በማረጋገጥ መንገድ እንዲፈቱ፣ የረጅም ጊዜ ጥቅምን በማየት ትናንሽና ጥቃቅን ችግሮችን በቸልታ በማለፍ በግንኙነቱ ላይ ችግር እንዳያጋጥም ቢሞከርም፣ የሻዕብያ አጭበርባሪ ተግባራት ሊቀንሱ ቀርቶ በስፋት እየተጣጠሩ መጣ።

የሻዕብያ አጭበርባሪነት ተግባር መልኩን ቀይሮ ለመቀጠል በተለይ በገንዘብ አጠቃቀም ላይ አዲስ ተንኮል ፈጥሮ ብቅ አለ። እሱም፡-

ኤርትራ እንደ ማንኛውም ነፃ አገርና መንግስት የራስዋ ናቅፋ የሚባል ገንዘብ እንዲኖራት እንደምትፈልግ፣ ግን ደግሞ የተንኮሉ ማጠንጠኛ በኢትዮጵያና በኤርትራ ያለውን ግንኙነት እንዳይሻክር የነበረውን የኢኮኖሚ ትስስር የበለጠ ተጠናክሮ እንዲቀጥል በኤርትራና በኢትዮጵያ ሁለቱም ገንዘቦች ማለትን ብር እና ናቅፋ ያለምንም ገደብ አንድ ለአንድ እየተቀያየሩ በነፃነት እንዲሰሩ የሚል ሃሳብ አመጣ።

ሃላፊነት በማይሰማው፣ በህግ በማይመራው፣ በኮንትሮባንድና በጥቁር ገበያ የሚሳተፍ መንግስት የሚያትመው ገንዘብ እንደልቡ በአገራችን ገብቶ ይገበያይበት ማልት የአገርን ሃብት ለአጭበርባሪው ሻዕብያ አሳልፎ መስጠት ማለት ነው። ሃላፊነት የሚሰማውና በህግ የሚመራ መንግስት በአገሪቱ ውስጥ ኢኮኖሚውን ማንቀሳቀስ የሚችለውን ትክክለኛውን የገንዘብ መጠን በማወቅ በዛ ልክ እያተመ ኢኮኖሚውንና የዋጋ ንረትን (ኢንፍሌሽንን) በመቆጣጠር ጤነኛ ኢኮኖሚ እንዲኖር ያደርጋል። ኢኮኖሚውን መሸከም ከሚችለው በላይ ሃላፊነት በጎደለው መንገድ የገንዘብ ኖቶችን ካባዛ ግን የዋጋ ንረቱ አሻቅቦ የኢኮኖሚ ቀውስ መፈጠሩ ግልፅ ነው። የሻዕብያ ተንኮል አንድ ናቅፋ በአንድ ብር እንዲለዋወጡ የመጠየቁ ሚስጥር፤ ለአጭር ጊዜም ቢሆን በኤርትራ (የ5 ሚልዮን ህዝብ አገር) ኢኮኖሚው ከሚሸከመው በላይ የናቅፋ ኖቶችን ሃላፊነት በጎደለው እንደ ሎተሪ ወረቀት በማባዛት በኢትዮጵያ (የ80 ሚልዮን ህዝብ አገር) አንድ ናቅፋ ለአንድ ብር በሚል ስምምነት አምጥቶ በማፍሰስ ከመጠን በላይ በታተመው ገንዘብ ምክንያት የሚፈጠረውን የዋጋንረትና የኢኮኖሚ ቀውስ ኢትዮጵያ እንድትሸከመውና በዛው የኢትዮጵያን ሃብት ለመዝረፍ ነበር። ሻዕብያ ብርን በጋራ በመጠቀም ላይ የጀመረውን የኮንትሮባንድና የጥቁር ገበያ የማጭበርበር ስራ አልበቃ ብሎት (ብሩ በኢትዮጵያ መንግስት ስለሚታተም)፣ የራሱ ገንዘብ (ናቅፋ) እሱ በሚፈልገው መጠን በማተም በኢትዮጵያ እያራገፈ ዝርፍያውን አጠናክሮ ለመቀጠል ነበር ዋናው ሴራ።

በኢትዮጵያ በኩል የተሰጠው ምላሽ ኤርትራ እንደ ነፃ አገር የራስዋ ገንዘብ እንዲኖራት በመርህ ደረጃ ትክክልና የምትቀበለው እንደሆነ፣ ባላደጉ አገራት የተለያዩ የኢኮኖሚ ፖሊሲዎች እያላቸው በጋራ አንድ ገንዘብ (ብር) መጠቀም አስቸጋሪ እንደሆነ፣ ገንዘብ ዋነኛ የሞኒታሪ ፖሊሲ መሳርያ እንደሆነና ይህ ማለትም አንድን አገረ መንቀሳቀስ የሚገባውን የገንዘብ መጠን የሚወስንበት እንደሆነ፣ ስለዚህ የኤርትራ መንግስትም ይህን የሞኒታሪ ፖሊሲ ለመተግበር የራሱ ገንዘብ መኖሩ ትክክል እንደሆነ ድጋፋችን ስንሰጥ፣ የገንዘብ አጠቃቀም ላይ ግን አንድ ለ አንድ የሚለው ትክክል እንዳልሆነ፣ የኢትዮጵያ ፖሊሲ በገንዘብ ልውውጥ እንደ ማንኛውም የአፍሪካ አገር በውጭ ምንዛሪ መሆን እንዳለበት ተቃውሞ አቀረበ። **በዚህ የኢትዮጵያ**

ውሳኔ የተከፋ ሻዕብያ ሌላ ሰንካላ የዘረፉ ሃሳብ አቀረበ። እሱም በኤርትራ ያለው ብር በናቅፋ ስለምንቀይረው የተቀየረውን ብር ሰብስቦን ኢትዮጵያ ከተሰማማች የተሰበሰበውን ብር በውጭ ምንዛሪ ቀይራ እንድትሰጠን (Plan A) ካልተሰማማች ደግሞ በኤርትራ ውስጥ የተሰበሰበው ገንዘብ በመዋቅራችን በኩል ኢትዮጵያ ውስጥ እንዲበተንና ሃብት እንዲዘርፉበት (Plan B) ቢድብቅ በማቀድ፣ የብሩ ምትክ የውጭ ምንዛሪ ጥያቄ አቀረበ።

በአንድ አገር የሚዘዋወረው ገንዘብ የሚወክለው የአገሪቱ ሃብትና ኢኮኖሚ ነው፣ ኤርትራ ውስጥ ያለውን ብር የሚወክለው ኤርትራ ውስጥ ያለውን ሃብት ነው ስለዚህ በምን ስሌት ነው መንዘረን የምንሰጣቸው? ብር የነበረውን የሃብት ውክልና በናቅፋ ሆነ ስለዚህ እንዴት ለወረቄት ዶላርን ቀይረን እንሰጣቸውለን? ተባለ።

ኢትዮጵያም ከሻዕብያ አጭበርባሪነት ባህሪ በመነሳት (Plan B) እንደሚኖር አስቀድሞ በመገምገም ሻዕብያ ሳያውቀው በሚሰጥር የብር ለውጥ ለማድረግ ዝግጅት ጀመረች። ሻዕብያ ብርን በናቅፋ ለመቀየር ማስተናገድ ሲጀምር ኢትዮጵያም የብር ኖት የቀለም ለውጥ ስለሚደረግና ህዝቡ ያለውን የብር ኖት ወደ ባንኮች ሄዶ እንዲለወጥ አሳስበች። ሻዕብያ ይህን ሲሰማ መሰብሰብ የጀመረውን የኢትዮጵያ ብር በጆንያ ሞልቶ በመዋቅሩ በኩል ወደ ኢትዮጵያ በማስገባት ልክ እንደ የግለሰብ ብር አድርጎ በኢትዮጵያ ባንኮች ለማስቀየር ሊያስገባ ሲሞክር በህዝብና በፀጥታ ሃይሎች ንቁ ተሳትፎ ሊከሸፍ ችለዋል። **በዚህ ጊዜ ሻዕብያ ሁሉንም**

የዝርፍያና የማጭበርበሪያ መንገዶች ሲዘጋበት በጣም ተበላጩና ኢትዮጵያን በሃይል አስፈራርቶ ሁሉንም የማጭበርበርና የዝርፍያ በሮችን ለማስከፈት ቢድንበር ሰብብ ኢትዮጵያን ወረረ፣ የኤርትራ ሰራዊት መጀመሪያ ባድመ ሲይዝ ቀጥሎ ሁሉም የድንበር ቦታዎች ዘልቀው የኢትዮጵያ ቦታዎች ወረው ያዙ። በዚህ ጊዜ ነበር በትዕቢት ተወጥረው ከባድመ ወጣን ማለት ፀሃይ የተፈጥሮ ዑደትዋን አቆመች ማለት ነው ብለው ጠቅላላ የሰላም መንገዶችን ሁሉ ዘጉ።

በመጨረሻ የኢትዮጵያ መንግስት የሻዕብያን ወረራ አስመልክቶ ለፓርላማ በማቅረብ ሻዕብያ በማን አለብኝነትና ሃላፊነት በጎደለው የኢትዮጵያ ሉአላዊ መሬት በሃይል እንደወረረ በማሳወቁ፣ ፓርላማውም፣

ይህ ወረራ የድንበር ጉዳይ አይደለም፤ የድንበር ጉዳይ የሚፈታው በጦርነት አይደለም፤ የድንበር ጉዳይ የሚፈታው በድርድር ካልሆነም በአለም አቀፍ ፍርድ ቤት ነው። ስለዚህ አሁን ኢትዮጵያ እየጠየቀች ያለው ባድመ የኔ ነው ወይም የድንበር ጥያቄ አይደለም፤ ኢትዮጵያ እየጠየቀች ያለው ከብሬን ተደፈረ፤ ሉአላዊነቱን ተደፈረ፤ ስለዚህ ከሰላም ድርድሩ በፊት ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ወረራው እንዲቀለበስ (Status co ante) ማለትም ሻቦቢያ ከወረረው ቦታ ባፋጣኝ እንዲወጣ፤ የሚጠይቀው የድንበር ጥያቄ ካለም ህጋዊና ሰላማዊ በሆነ መንገድ በድርድር እንዲፈታ፤ ካልሆነ ግን የኢትዮጵያ መንግስት ሉአላዊነቱን በሃይል እንደሚያረጋግጥ በማሳወቅ ለኢትዮጵያ ህዝብም ዳርድንበሩን ለማስከበር ጥሪ አቀረበ።

ሻቦቢያ ግን በደርግ ያገኘውን ድል ትዕቢት ፈጥሮለት ጠቅላላ አፍሪካን በሙሉ አሳንሶ በማየት እሱ ራሱ የአፍሪካ ልዩ ሃይል፤ የአፍሪካ እስራኤል፤ ኤርትራዊ ማለት ልዩ ተፈጥሮና መለኮታዊ ሃይል እንዳለው አድርጎ በመቁጠር ለሰላም ድርድር ሊጠይቁት የሄዱ የአፍሪካ መንግስታት መሪዎች እየሰደበና እያዋረደ ነበር የሚሰዳቸው። **ደርግን ማሸነፍ ማለት የኢትዮጵያ ህዝብን ማሸነፍ አድርጎ ነበር የወሰደው ምክንያቱም በሻቦቢያ አስተሳሰብ የደርግ ውድቀት ማለት 2 ክፍለ ሃገር ለ12 ክፍለ ሃገር የተደረገ የህዝቦች ጦርነት ነው ብሎ የሚያሰብ በመሆኑ።**

የኢትዮጵያ ህዝብ ከጫፍ እስከ ጫፍ ሻቦቢያ ባልገመተው ደረጃ ህዝቡ በቁጣ ተነሳ። በስተመጨረሻም ሻቦቢያ ሁሉም የሰላም መንገዶች በመዝጋቱ የኢትዮጵያ ሰራዊት ሻቦቢያ በቆፈረው ጉድጋድ ቀብሮ ዳርድንበሩ አከበረ፤ የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት ኤርትራ ውስጥ በመዝለቅ ለሻቦቢያ አይቀጡ ቅጣት ቀጥቶ ሻቦቢያ በ1974 ዓ.ም. እንዳደረገው ዳግም ስልታዊ ማፈግፈግ በሚል ጓዙን ጠቅልሎ ወደ ናቅፋ በረሃ እንደሚሄድ በሚድያው ሳይቀር ገልጾ ነበር። የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት ሻቦቢያ ታከሞ የማይድን ቁስለኛ መሆኑን ካረጋገጠ በሃላ እዛው መሬቱ ላይ ትቶት መጣ። **ሻቦቢያ ተገዶ ወደ ሰላም ድርድር መጣ ከባድመና ከሌሎች የኢትዮጵያ ቦታዎች አልወጣም ሲል የነበረው ሻቦቢያ በጠቅላላ ከድንበሩ 25 ኪ.ሜ. እንዲርቅና ይህ 25 ኪ.ሜ. ደግሞ የፀጥታ ቀጣና ሆኑ የተባበሩት መንግስታት እንዲረከቡት ተሰማማ፤ የኢትዮጵያ ሰራዊት ቦታው ለተባበሩት መንግስታት ሰላም አስከባሪ አሰረከቦ ወደ ቦታው በሰላም ተመለሰ።**

ግን የድንበር ችግር አለ ወይስ የለም?

የአፍሪካ አገራት በባዕዳውያን ቅኝ ገዢዎች ስር ሲተዳደሩ ገዢዎች ለነሱ አገዛዝ በሚመች መንገድ ድንበሩን ሲያካልሉት አንድ ህዝብ በሁለት ሶስት ወይም ከዛ በላይ አገራት በመከፋፈል፤ አንድን እምነት፤ አንድን ባህል ያለው ህዝብ በሁለት ሶስት ቦታ በመከፋፈል፤ ለአተረጓጎም ክፍተት የሚሰጡ ውሎች በመዋዋል፤ ለአንድን ቦታ የተለያዩ ስም በመስጠት፤ አንድን ስም ለተለያዩ ቦታዎች በመስጠት ወዘተ የድንበር አካለል ችግር

ያልተውለት የአፍሪካ አገር የለም ቢባል ማጋነን አይሆንም። **እኛ ኢትዮጵያውያን በቅኝ አገዛዝ አልተገዛንም በማለት የምንኮራበት ታሪካችን ቢሆንም በድንበር አካለል ግን የቅኝ ገዢዎች ጦሰ አልደረሰንም ማለት አይደለም።** ከአገራችን አገራት ጋር ያለንን የድንበር ወሰን አካለል ከቅኝ ገዢዎቻቸው ጋር የተደረጉ ስምምነቶች ከመሆናቸው ጋር ተያይዞ እላይ የተጠቀሱትን የድንበር አካለል ችግሮች እኛም ይነኩናል። ስለዚህ የቅኝ ገዢዎች ያካለሉት ድንበር ችግር የሌለበት የለም ማለት ይቻላል።

የኛ የድንበር ጉዳይ ከተነሳ ከሁሉም አገራችን አገሮች በሁለታችን አገራት ስምምነት የተደረሰበት በትክክል የተከለለ ድንበር የለንም። አሁን በተጨማሪም ያለን የድንበር ወሰን/ክልል ስምምነት ጎርቤቶቻችን ነፃ ከመውጣታቸው በፊት ከቅኝ ገዢዎቻቸው የተደረገ ስምምነት ነው። አሁን ለመጀመሪያ ጊዜ በአለም አቀፍ ፍርድ ቤት የተወሰነ ድንበር ያለን ከኤርትራ ብቻ ነው። ያለን የድንበር ወሰን ከቅኝ ገዢዎች የተደረገ ስምምነት ቢሆንም ግን ብዙ አከራካሪ የድንበር ጥያቄዎች በሁሉም ወገኖች አሉ።

የአፍሪካ አገራት ከረጅምና መራራ ትግል ቦኋላ ከቅኝ ገዢዎቻቸው ነፃ ቢወጡም፣ ቅኝ ገዢዎች አፍሪካውያን እርስ በራሳችን የማያስማማ ብሎም ወደ ግጭት የሚያስገባ የድንበር ስምምነቶች መርዝ ትተውልን የሄዱ በመሆኑ ትልቅ ስጋት ነበር። **ይህ የቅኝ ገዢዎች የድንበር ስምምነትና ውል አንድን ብሄር፣ ሃይማኖት፣ ጎሳ፣ ቤተሰብም ሳይቀር በሁለት ሶስት አገር ከፋፍለው ነው ያቆዩን። ይህ ትተውልን የሄዱት የድንበር ስምምነቶች እርስ በርሱ የሚመታታ፣ ፍትሃዊነት የሰደለው፣ በሁሉም ወገን ቋንቋ የተለያዩ ትርጉም የሚሰጥ በመሆኑ በብልህነትና በአስተዋይነት ካልተያዘ በጣም አደገኛ እንደሆነ በአፍሪካ ሃገራት መግባባት ተደርሷል።** የድንበርን ግጭቶችን በመፍታት አኳያ ልንከተለው የሚገባ መርሆ አስመልክቶ በአፍሪካ አንድነት ድርጅት አስተባባሪነት የተደረሰው ስምምነት **በ1902 እና በ1908 እኩል የተደረጉ ስምምነቶችን መሰረት በማድረግ ሰላማዊ በሆነ መንገድ ብቻ በመፍታት ዋናው ትኩረታችን ግን ድህነትን ማጥፋት ላይ እንደሆነ የሚል መግባባት ተደርሷል።**

በዚህ መሰረት እኛም ከሁሉም አገራችን አገሮች (በኛና በሱዳን፣ በኛና በኬንያ፣ በኛና በሱማሊያ፣ በኛና በጁቡቲ) የድንበር ውዝግብ ሊያስነሱ የሚችሉ ችግሮች ቢኖረንም ግን እንደ አፍሪካ ዋነኛ ችግራችን የድንበር ችግር ስላልሆነ፣ በያለንበት የያዝነው ይዘን ቆይተን አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በሁለታችን ወገኖች ስምምነት ተደርጎ ሰላማዊ በሆነ መንገድ በድርድር ወይም ደግሞ በአለምአቀፍ ፍርድቤት እናካልላለን በሚል ስምምነት ነው ያለነው።

ታዲያ ሻዕብያ ይህን ስምምነት ሲደረግ ስላልነበረ ነው ወይስ ስላለው ወይስ ስለማያምንበት ነው የወረረን፣ የሻዕብያ ጥያቄ የባድመ ጥያቄ ወይም የዘላንበሳ ጥያቄ ወይም የድንበር ጥያቄ ሳይሆን ኢህአዴግ ወይም

የኢትዮጵያ መንግስት የዘጋቸውን የዝርፍና የማጭበርበሪያ በሮች ለማስከፈትና የኢትዮጵያ ሃብትና ንብረት ለመዝረፍ ነው። ድንበር ሽፋን ነው። ዋናው ምክንያቱ ሻዕቢያ እንደሚለው በትግርኛ **“ኤርትራ ናይ ቤንትና ኢትዮጵያ ናይ ኩላትና”** በአማርኛ ሲተረጎም **“ኤርትራ የብቻችን ኢትዮጵያ የጋራችን”** ይህ ማለት ደግሞ በሩን ክፈቱ እንደፈለግን እንዋኝበት ማለት ነው። **ስለዚህ ጦርነቱ የኢትዮጵያን ሃብት አዘርፏል እናዘርፍም በሚል ክርክር ነው ወደ ጦርነት የተገባው።**

እነዚህ ፍላጎቶች (የኢትዮጵያ ህዝብ ሃብት ለመዝረፍ መፈለግና፣ የዝርፍና በሮችን መዝጋት) የማይታረቁ ፍላጎቶች ናቸው። ስለዚህ እነዚህ ፍላጎቶች እስካሉ ድረስ በሁለቱም አገሮች ግጭቶች መነሳታቸው የማይቀር ጉዳይ ነው። **ለዚህ ነው አሁን ያሉ ሰርዓቶች (የሻዕቢያ ወይም የኢህአዴግ) ባህሪ ካልተቀየረ በቀር በኢትዮ-ኤርትራ ጉዳይ በድርድር ሰላም ሊመጣ አይችልም የሚባለው።** ሻዕቢያ የዝርፍው ድብቅ ዓላማ ትቶ በራሱ ሃብት በራሱ የሰው ሃይል በመተማመን መሰረት ያደረገ አገር ግንባታ ካሰበ፣ ከአጎራባች አገራት በጋራ የመጠቃቀም መርህ ስምምነት ከፈለገ፣ የኢትዮጵያ በር እንኳንስ ለኤርትራ የኢትዮጵያ አካል የነበረች ለባዕድ ቅኝ ገዢዎች የነበሩም በጋራ ለመስራት በሯ ክፍት ነው። **ስለዚህ አንዱ የሰላም አማራጭ የሻዕቢያ ባህሪ መሰረታዊ ለውጥ እንዲያመጣ ማድረግ ነው። ሌላው በኢትዮ-ኤርትራ የሰላም አማራጭ ደግሞ የኢህአዴግ ባህሪ መቀየር ነው።** እሱም ሻዕቢያ በኢትዮጵያ ገብቶ እንደፈለገው ህጋዊውና ህገወጡን ባንድላይ እያተራመሰ የኢትዮጵያን ሃብት እንዲዘርፍ በሩን መክፈት ነው። በሌላ አነጋገር ኢህአዴግ የህዝብን አደራ፣ የሰማእታት አደራ፣ የአብዮታዊ ዴሞክራሲ መስመር በራሱ እግር ረግጦ ከህደትን እንዲፈፅም መጠበቅ ማለት ነው።

የኢትዮ-ኤርትራ ጦርነት የለ ሰላም የለ No war! No Peace ሁኔታና የኢትዮጵያ ፖሊሲና ውጤቱ

የኢትዮጵያ መንግስትና ህዝብ ገና ከጅምሩ ወደ ጦርነት መግባት አልፈለገም ነበር። በመሆኑም አሜሪካና ሩዋንዳ፣ የአፍሪካ ህብረት፣ የተባበሩት መንግስታት እንዲሁም ሌሎች ያቀረቡትን የሰላም ድርድር በመቀበል ችግሩ በጠረጴዛ ዙርያ ውይይት ለመፍታት ዝግጁ እንደሆነ ነገር ግን ድርድሩ ከመጀመሩ በፊት ሻዕቢያ ወደነበረበት እንዲመለስና ወደ ድርድሩ እንዲገባ ተጠየቀ። የኢትዮጵያ መንግስት ሻዕቢያና የኤርትራ ህዝብ

ለያይቶ በማየት የኤርትራ ህዝብ የኢትዮጵያን የሰላም ጥረት እንዲደግፍና ለሰላም እንዲቆም ጥሪ አቀረበ፤ በተቻለ መጠን ጦርነቱ ለማስቀረት ሰፊ ውትወታ አደረገ። ግን በአንድ እጅ ማጨብጨብ አይቻልምና የሰላም መንገዱ ሳይሳካ ቀረ ጦሩነቱ በኢትዮጵያውያን ድል ሲጠናቀቅ የድንበሩ ጉዳይ ወደ አለም አቀፍ ፍርድ ቤት ተመራ ፍርድ ተሰጠበት። የአለም አቀፍ ፍርድ ቤት ውሳኔ በመሬት ላይ ወርዶ ተፈፃሚ እንዲሆን ውሳኔውን ተቀብለን ወደ ቀድመው ሁኔታ እንድንመለስ፤

- የህዝብ ለህዝብ ግንኙነቱ በሁሉም መስክ (በማህበረ ኢኮኖሚ መስኮች) እንዲጠናከር ዘለቄታ ያለው ሰላምና መረጋጋት በአከባቢው እንዲሰፍን የሁሉም ወገኖች ትብብር እንዲኖር፤
- አንዱን በሌላው በውስጥ ጉዳይ ጣልቃ መግባት እንዳይኖር፤ በሁሉም ወገን የሰራዊቱን መጠን እንዲቀንስ፤
- የፍርድ ውሳኔ ለመተግበር የሚያስችግሩ ቦታዎች በሰጥቶ መቀበል መርህ በድርድር እንዲፈቱ፤

የሚሉ የሰላም ድርድር ነጥቦችን አቀረበ። ሻዕብያ ይህን የሰላም ጥያቄ ሊቀበለው አልቻለም በመሆኑም በሁለቱም አገራት ድንበር አከባቢ ያለ ጦርነት (ጦርነት የለ ሰላም የለ) ውጥረት ሰፍኖበት እስከ አሁን ድረስ አለ። ኢህአዴግ በዚህ የኢትዮ-ኤርትራ ጉዳይ የተከተለው አቅጣጫ **ሻዕብያ ባህሪውን ቀይሮ የሰላም ድርድሩን ከተቀበለ እሰዮ በጋራ እንሰራለን (Plan A)፤ ካልተቀበለ ተገዶ የሰላም መንገዱን እንዲቀበል የማዳከም ስራ እንሰራለን (Plan B) የሚል ነው።** በዚህ መሰረት ላለፉት 16 ዓመታት Plan B ነበር በመተግበር ላይ ያለነው። የዚህ (Plan B) ምንነትና ውጤቱ ምን ይመስላል የሚል ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርቧል።

በኢትዮ-ኤርትራ ጉዳይ ኢትዮጵያ እየተከተለችው ያለውን (Plan B)

ያቀረብናቸው የሰላም ነጥቦች ሻዕብያ ካልተቀበለም እስኪቀበለው ድረስ ድንበራችንን ዳግም ላለማስደፈር እየጠበቅን ልማታችንን እናፋጥናለን። ከሻዕብያ ለሚመጣ ማንኛውም ትንሳኤ ተመጣጣኝ የአፀፋ መልስ እንሰጣለን። ምናልባት ሻዕብያ እንደልማዱ ልማታችንን ለማደናቀፍ መጠነ ሰፊ ወረራ ጦርነት ከሰነዘረ ደግሞ ዳግም ላይነሳ ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ አይቀጡ ቅጣት እንቀጣለን፤ ሻዕብያ ካለው ባህሪ ተነስቶ ዓቅም ካገኘ መውረሩ ስለማይቀር አቅም እንዳይኖረው በዲፕሎማሲ ከፍተኛ ርብርብ በማድረግ ከአለም ህብረተሰብ እንዲነጠልና እንዲወገዝ እናደርጋለን፤ የኤርትራ ህዝብ ወንድም ህዝብ እንደሆነና የሻዕብያ ፀረህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ተግባራት ስለባ ወይም ተጎጂ እንደሆነ፤ ፀባችን ከሻዕብያ እንጂ ከኤርትራ ህዝብ እንዳልሆነ የማስረዳት ስራ መስራት እንዳለብን፤ የተፈጠረው ጠባሳ ለመደምሰስ የህዝቦች ግንኙነት እንዲኖር አጠንክሮ መስራት፤ የሻዕብያን ስርዓት አማሮት የሚመጣ ኤርትራዊ በወንድማማችነት መንፈስ ተቀብሎ ማስተናገድ፤ በተቻለ ዓቅም ድጋፍ መስጠት የሚል ፖሊሲ እየተከተልን እነሆ 16 ዓመታት አስቆጠረ።

የሻዕብያ ስርዓት ገና በትጥቅ ትግል ላይ እያለ የገነባው የፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ባህሪው የተነሳ ሁሉንም ፍላጎቱ በውስጥም በውጭም በሃይል ለማስፈፀም የሚፈልግና ሁልንም ነገር ካለው የሃይል ሚዛኑ በመነሳት እንዳበደ ውሻ መናከስ የማይቀር እንደሆነ በተግባር የታየ በመሆኑ ሻዕብያ እስካለ ድረስ ሁሉም በስጋት መኖሩ የማይቀር ጉዳይ ነው።

የኤርትራ ህዝብና አገራባች አገራት ዘለቋታዊ ሰላምና መረጋጋት እንዲያገኙ ከተፈለገ ሻዕብያ መሰረታዊ የባህሪ ለውጥ ማምጣት ወይም ደግሞ ስርዓቱ ተወግዶ በህዝባዊና ዴሞክራሲያዊ ስርዓት መተካት ነው መፍትሄው የሚል የኢትዮጵያ እምነት ነው።

ይህ በእንዲህ እያለ እንዴት የሻዕብያ ባህሪ መቀየር ይቻላል? ካልሆነ እንዴት ስርዓቱ ማስወገድ ይቻላል? የሚል ጥያቄ ቀርቦ አካራካሪ መልስ ወይም አማራጭ መፍትሄ ሊመጣ ይችላል። እዚህ ላይ የልማታዊ ዴሞክራሲያዊ መንግስታችን አቋም ግልፅና ግልፅ ነው።

የሻዕብያ ባህሪ የመቀየር ይሁን ስርዓቱ የማስወገድ ጉዳይ የኤርትራ ህዝብ ጉዳይ ብቻ መሆን አለበት የሚል ፅኑ አቋም አለ። የአንድን አገር ስርዓት ወይም ባህሪ ለኔ አላማረኝም ለአገሩ ህዝብም አይጠቅምም ስለዚህ መወገድ አለበት ብሎ ስርዓቱ ለማስወገድ መረጠጥ የአንድን ሉአላዊ አገር የውስጥ ጉዳይ ገብቶ መፈትፈትና ሉአላዊነትን መድፈር በመሆኑ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ፣ እኔ አውቅልህ አለሁ ባይነት ነው። ይህ ደግሞ ከህዝባዊ ወገንተኝነት ያለውና ዴሞክራሲያዊ ስርዓት እየገነባሁ ነው ከሚል አገር/ስርዓት የማይጠበቅ ተግባር ነው። ግን ደግሞ ይህ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ስርዓት ድንበሩ ተሻግሮ አንድን ልኡላዊ አገር የማተራመስ ተግባሩ ቆመን እንጠብቅ ማለት አይደለም፣ ከሆነ ይህም ቂልነት ነው።

የሻዕብያ መንግስት ኢትዮጵያን የማተራመስ ፍላጎቱ መቼም ቢሆን የማይተወው እንደሆነ፣ አቅም ካገኘ ይህን ፍላጎቱ ለማሟላት እንደሚሰራ በግልፅ የሚታወቅና የማያከራከር ጉዳይ ነው።

በሌላ በኩል ደግሞ የኢትዮ-ኤርትራ ጦርነት በኢትዮጵያ የበላይነትና አሸናፊነት ቢጠናቀቅም፣ አሁን ያለው የኢትዮጵያ ትውልድ እንደ አባቶቹ የኢትዮጵያ ሉአላዊነቷ የደፈረውን ወራሪው የሻዕብያ ስርዓት ውርደቱን ተከናኝቦ የሰላም ድርድሩ እንዲቀበል ብናደርግም፣ በተገኘው አኩሪ ድል የልብ ልብ ቢሰማንም ይህ ድል ብዙ ውድ የኢትዮጵያ ምርጥ ልጆች ተከፍሎበት፣ ከባድ ሃብት ፈሶበት የመጣ ነው።

በሁለቱም እህት አገራት በተደረገው አሰከፊ ጦርነት ከሁሉም ወገን ከፍተኛ መስዋእትነት የተከፈለበት ጦርነት ነው። በዚህ ጦርነት አሸናፊና ተሸናፊ እንዳለ ሆኖ በተደራቢ በሁለቱም ህዝቦች ላይ ትቶት የሄደው ጠባሳ በተለይ በኤርትራ በያንዳንዱ ቤት የገባ በመሆኑ ጠባሳው በቀላሉ የማይሸር ሁሉም በታሪክ በአሉታ ጎኑ እየታወሰ የሚኖርና በሁለቱም ህዝቦች ከፍተኛ መጠራጠርን የፈጠረ መደገም የማይገባው ጉዳይ ነው ብሎ አብዮታዊ ዴሞክራሲ ያምናል።

ስለዚህ የኢትዮጵያ መንግስት አቋም ሻዕብያን እስኪወረን ድረስ ቆመን መጠበቅ ሳይሆን የሻዕብያን ዓቅም በዲፕሎማሲ፣ በወታደራዊ፣ በኢኮኖሚያዊና በማህበራዊ በሁሉም እንዲዳከምና ሻዕብያ ዓቅም አግኝቶ ወደ ወረራ እንዳይገባ በስፋት መስራት አለብን የሚል መንገድ ነው የተከተለው።

መንግስታችን የተከተለው

ፖሊሲ ያለ ደም መፋሰስ፣ ያለ የመሳሪያዎች ጋጋታ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ የሆነውን የሻዕብያ መንግስት በማዳከም ሽባ ማድረግ የሚል ነው።

ሻዕብያ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ስርዓት በመሆኑ ከህዝቡ አልፎ በአጎራባች አገሮች ከፍተኛ ትንኮሳ ሲያደርግና በሉአላዊ አገራት የውስጥ ጉዳይ እየገባ የሚፈተፍት በመሆኑ፣ ይህን ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ዓላማውን ለማሳካት ከአሸባሪ ድርጅቶች (ከነአልሸባብ) ኣብሮ እንደሚሰራ፣ እንደሚያሰለጥን፣ እንደሚደግፍ፣ የኤርትራ ህዝብ ሃብት ለሽብር ተግባር እንደሚያውል፣ በተጨማሪም ማስረጃ ተደግፎ በዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ፊት በማጋለጥ ሻዕብያን የሚያዳከም ማዕቀብ እንዲደረግለት መጣር ኣንዱ የPlan B ተግባር ነው። ይህ ተግባር በመፈፀም የኢትዮጵያ መንግስት ከፍተኛ ድል ኣስመዝግበዋል።

Plan B ያስገኘው ውጤት

ኢትዮጵያ የሻዕብያን ሰራዊት ኣይቀጡ ቅጣት በመቅጣት ከሁሉም ድንበሮች ካባረረች በኋላ ሻዕብያን በማንበርከክ ወደ ሰላም ድርድር እንዲገባና የሰላም ድርድሩ እንዲፈርም ካደረገች በሃላ ኢትዮጵያ የተከተለችው ፖሊሲ የሻዕብያን ስርዓት የሚያዳከምና በቁሙ ሽባ የሚያደርግ በኣንፃሩ የኢትዮጵያን ኣቅም በሁለመናው የሚያሳድግ ነበር።

ውጤቱም ኢህአዴግ ባለፉት 15 ዓመታት በኢትዮጵያ በዴሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታና በልማት ዙርያ ካስመዘገባቸው ኣመርቂ ውጤቶች ባልተናነሰና በጣም ውጤታማ በሚባል ሁኔታ ተመዝግቧል። ለዚህ ማስረጃ የሚሆን ኢትዮጵያና ኤርትራ በንፅፅር እንመልከት

የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት

የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት ወታደራዊ ብቃቱና ሞራሉ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተገነባ ኣሁን በከፍተኛ ደረጃ የደረሰ የደረሰንበትን የዕድገት ደረጃ የሚመጥን ዘመናዊ ቴክኖሎጂ የታጠቀ ቴክኒካዊ ኣቅሙና ህዝባዊ ወገንተኝነቱ ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ የመጣ፣ በኣገር ውስጥ ይሁን በኣጎራባች ሃገራት ባደረጋቸው ወታደራዊ ኦፕሬሽኖች ድል በድል እየተጎናፀፈ ያለ፣ በዓለም አቀፍ የሰላም ኣስከባሪነት በብቃቱ ተመራጭ እየሆነ የመጣ የምንመካበት ኣለምአቀፍ ተቋም ሆኖዋል።

የሰራዊታችን ብዛትና የብሄር ስብጥር በምናይበት ጊዜ በሁሉም መለኪያ 90 ሚልዮን ህዝብና የዚህን ህዝብ ኤኮኖሚና ህገመንግስት ለመጠበቅ የሚመጥን ቁጥር ያለው፣ ለኣስቸጋሪ ሁኔታ ኣስተማማኝ ተጠባባቂ ሃይል ያለው፣ በብሄራዊ ተዋፅኦ የተመጣጠነና ትክክለኛ የኢትዮጵያ ገፅታ የሚያሳይ ሰራዊትና ተቋም ለመሆን የደረሰ ነው። በመሆኑም

ከኣሁን በፊት የማይታሰቡ የነበሩ ብሄራዊ ጥቅማችን የማስከበርና የመደራደር ኣቅማችን ከፍያደረገ፣ በኣለምአቀፍ ተሰሚነታችን ወደላቀ ደረጃ ካደረሱን ተቋሞቻችን እንዱ ለመሆን በቅቷል። ይህ የልማታዊ ዴሞክራሲያዊ መንግስታችን ፖሊሲ ውጤት ነው

የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት የሰራዊቱ ግንባታ አቅጣጫ ብዛት ያለው ሰራዊት መያዝ ሳይሆን ጥራትን መሰረት ያደረገ፣ ወታደራዊና ፖለቲካዊ አቅሙ ብቁ የሆነ፣ ወታደራዊ ትጥቁ ዘመኑ የሚጠይቀውና የአገራችን ኢኮኖሚ የሚፈቅደው ቴክኖሎጂ ማስታጠቅ፣ ቴክኖሎጂውን በተቻለ ፍጥነት መቅዳትና አገርውስጥ እንዲሰራ ማድረግ፣ የሰራዊቱ ፊሊካላዊ አቅም ሁሌም ዝግጁ እንዲሆን **“ላብ ደምን ያድናል”** በሚል መርህ ሁሌም የአካል ብቃት ስልጠናና ልምምድ እንዲወስድ ማድረግ፣ ዋናው እምነቱ ህዝባዊ ወገንተኝነት እንደመሆኑ መጠን ህዝብን በልማት ወይም በተለያዩ ማህበረ-ኢኮኖሚ ጉዳዮች ማገዝ፣ የሚሉ ነው።

ለዚህም የሚያግዘው ብቁ ባጀት የሚመደብለትና የአገሪቱን ዕድገት ባደገ ቁጥር የመከላከያ ባጀትም በዛው መጠን ልማቱን በማይጎዳና ልማቱንና ህዝብን መጠበቅ በሚያስችል እያደገ እንደሚሄድ ነው። አሁን በተጨማሪም የኢትዮጵያ መከላከያ ባጀት በመደበኛ ሁኔታ (የጦርነት ስጋት ወይም ዝግጅት በሌለበት ጊዜ) ከጠቅላላ ባጀታችን 1.5% ባልበለጠ ነው የሚመደበው። ይህ ደግሞ ማንኛውም ልማታዊ መንግስት የሚባል አገር የሚያደርገው ነው። ቢበዛ ከ2% የሚበልጥ አይሆንም። አሁን ኤርትራ ማለት መንግስት ስላላት ብቻ ምናልባት ከሶማሊያ የተሻለች የአለማችን ጭራ አገር ናት። ኤርትራ ማለት መሰረታዊ ሸቀጦች ለህዝቧ እንደ ወታደር በራሽን የምታከፋፍል አገር ናት። የኛ የመከላከያ የአንድ ዓመት ባጀታችን የኤርትራ የአመታት የአገር ባጀትን የሚሸፍን ባጀት ይሆናል። **ሻቦቢያ አንድን ጦርነት የሚመዝነው በሰራዊት ብዛትና በመሳርያ ዘመናዊነትና ጋጋታ ነው፣ ስለዚህ ሻቦቢያ በአሁኑ ጊዜ የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት አቋም በራሱ ጥናት ሲያየው እዛው እንዳለ የተሸነፈ ሰርዓት ነው።** ይህ የልማታችን ውጤት ነው።

የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት የአገራችን ሉአላዊነትና ሕገመንግስታችን ከመጠበቅ ጎን ለጎን የአገራችን ልማት በማፋጠንም ቁልፍ ሚና እየተጫወተ ያለ የምንኮራበት ሃይል ሆኖዋል። የአገራችን ልማት ፍጥነቱን ጠብቆ ለመሄድ የኢንዱስትሪ ሴክተር ልማት በኢኮኖሚያችን ቁልፍ ሚና እንዲኖረው በብረታብረት ኢንጂነሪንግ ኮርፖሬሽን በኩል ከፍተኛ አስተዋፅኦ እያደረገ ይገኛል። ይህ ኮርፖሬሽን የአገራችን የውጭ ምንዛሪ እጥረትን ለመቅረፍ የውጭ ምርት በመተካት፣ የአገራችን የሃይል ፍላጎት ለማሟላት በህዳሴ ግድብ ግንባታ፣ ተሰራዊቱ የሚያስፈልጉ መሰረታዊ የቀላልና ከባድ መሳርያ ፍላጎት በአገር ውስጥ እንዲመረቱ በማድረግ ከፍተኛ አስተዋፅኦ የሚያደርግና በአጭር ጊዜ ውስጥ ከፍተኛ ደረጃ የደረሰ ተቋማትን ነው። ይህም የልማታዊ ዴሞክራሲ መንግስታችን ውጤት ነው።

የኤርትራ መከላከያ ሰራዊት

የሻቦቢያ ውድቀት ማረጋገጫ አንዱ በየቀኑ በብዙ መቶዎች የሚቆጠር ወጣቱ ሃይል ወደ ኢትዮጵያና ሱዳን መጉረፉ ነው። በዓለማችን ስደት የማይሰደድባት አገር የሌለችና ስደት እንደ የተሻለ ኑሮ ፍለጋ የሚደረግ

ተፈጥሯዊ ክስተት ቢሆንም መጠኑ ሲበዛ ግን አነጋጋሪ ይሆናል። **ሰደት በጭራሽ ልንከላከለው ወይም ልናቆመው የማንችል የተፈጥሯዊ ክስተት ነው። በዓለማችን ከታላቅ ልዕለ ሃያል መንግስት አሜሪካ ጀምሮ እስከ የመጨረሻዋ ያልተረጋጋችው አገር የምትባለው ሶማሊያ ያሉ አገሮች ዜጎች የተሻለ ኑሮ ፍላጋ ይሰደዳሉ።** ልዩነቱ የሰደቱ መጠን /ሰደት ፐር ፖሼንት/ ነው።

መረጃዎች እንደሚያመለክቱት ከሰደተኞቹ ውስጥ ከ40% በላይ የሚሆኑት ሻዕብያን እስከ አሁን ድረስ ጠብቀው ያቆዩት አገልጋዮቹ ወይም የሻዕብያ ሰራዊት እንደሆነ ነው የሚያሳየው። **በዓለማችን በአሁኑ ወቅት ከሶርያ ቀጥሎ በአፍሪካ ደግሞ ሶማሊያን ቀድሞ ቁጥር አንድ ሰደተኞችን የምትልክ አገር ኤርትራ ናት።** በጦርነቱ ያጋጠማትን ሽንፈትና ይህ የወለደው ሰደት ምክንያት በአሁኑ ወቅት ኤርትራ የወጣት ሃይል ከፍተኛ እጥረት እንዳጋጠማት በተለያዩ ሚዲያዎች ሲነገር ይሰማል።

አሁን የሻዕብያ ቁመና በምናይበት ጊዜ፣ ወታደራዊ ብቃቱና ሞራሉ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየወረደ ያለ፣ ከኤርትራ ወጣት ባልተናነሰ መጠን ስርዓቱን እርግፍ አድርጎ በመተው በመሰደድ ላይ ያለ፣ /በየወሩ ከሚሰደዱ ኤርትራውያን 40% ወታደር እንደሆነ/ በመሆኑም የመዋጋት ሞራሉ የሌለው፣ በግዴታ ያለ ፍላጎቱ የተቀላቀለ፣ ባገኘበት አጋጣሚ ለመሸሽ ዝግጁ የሆነ ሰራዊት እንደሆነ፣ በወታደራዊ ትጥቁ በሚታይበት ጊዜ ከ5 የማይበልጡ ዘመናዊ የጦር አውሮፕላን ቢኖሩትም የተገነባ ተቋም ባለመኖሩ ብዙ ውጤታማ የማይደርግ እንደሆነ፣ በሌላ በኩል አብዛኛው ወታደራዊ ትጥቁ ጊዜ ያለፈበት የደርግ ስርዓት ይጠቀምበት የነበረ እንደሆነ፣ ከኤርትራ ነፃነት በኋላ ያደረጋቸው ወታደራዊ አፕሬሽኖች በሙሉ የከሸፉበትና ጠቅላላ ወታደራዊ ዓቅሙ የላሸቀ፣ ህዝባዊ ወገንተኝነት የሌለው ቀንደኛ የአፈና መሳሪያ የሆነ ወታደራዊ አቅም ነው። በመሆኑም **ሻዕብያ ለአገራችን በሁሉም መለኪያዎች ፈፅሞ ሲጋት ሊሆን በማይችልበት ደረጃ እንዳለ፣ ኢትዮጵያን ለማፈራረስ ፍላጎት እንጂ የማድረግ አቅም የሌለው ሽባ ስርዓት ለመባል ደርሷል።** በአጠቃላይ የሻዕብያ ስርዓት በውስጡ ከህዝቡ የተገለለና የመጨረሻ ጦርዙ የደረሰ፣ በአለምአቀፍ ደረጃ የተገለለና ጠቅላላ የተረሳ፣ ዲፕሎማሲያዊ አቅሙ እዚህ ግባ የማይባል ስርዓት ነው።

የሻዕብያ ውድቀት ሌላው ማረጋገጫ ግምና በሞላ አስገዶም የሚመራው የዴሞክራሲ ቡድን ከፀረ-ህዝብና ፀረ-ዴሞክራሲ አፍራሽ ተግባሩን በመፀፀት ይቅርታ ጠይቆ በመጣበት ወቅት በአስረጅ የነገረን ሓቅ ቢኖር ይህንኑ የሻዕብያ ውድቀት ነው። ሌላ ቀርቶ ሻዕብያ የሚመካበት የስለላ መረቡ በመበጣጠስ የኢትዮጵያ የደህንነትና የመረጃ ሃይሎች፣ የሻዕብያን ጓዳ እንደፈለጉት ከዓንድ ዓመት በላይ እንዳመሱት ስንሰማ እውነትም ሻዕብያ በውድቀት ጎዳና ላይ እንዳለ ማሳያ ነው።

የሻቦብያ ውድቀትና የኢትዮጵያ Plan B ስኬት ሌላው ማረጋገጫ በዲፕሎማሲ በኩል የተገኘው የኤርትራ ውድቀትና የኢትዮጵያ ስኬት ነው። ኤርትራ በአሁን ወቅት ከአለማችን የተገለሉ ከሚባሉ ሁለት አገሮች አንዷ ናት። ኢትዮጵያ ከአጋሮቿ ጋር በመሆን የተቀናጀ **ኢታካች እልህ አሰጫራሽ የዲፕሎማሲ ስራ በመስራት ሻቦብያ መጀመሪያ ከኢጋድና ከአፍሪካ ሕብረት እንዲነጠል ቀጥሎ ከአለም አቀፍ ሕብረተሰብ እንዲነጠል እና ተደራራቢ ማዕቀቦች እንዲደረጉለት ፖሊሲያችንን አስተዋፅኦ አድርገዋል።**

ሻቦብያም በአሁኑ ሰዓት ምላስ ያለው ሊናገር የሚችል ቢሆንም ሌላው አካላቱ ግን ምንም ነገር የማይሰራ በሞት አፋፍ ላይ ያለ የተገለለ ስርአት ሆኖ እናገኘዋለን። **አሁን በኤርትራ የኤርትራው መሪ የኢሳያስ አፈወርቂን ጨምሮ ዋና ዋናዎቹ የሻቦብያ መሪዎች ከአለም አቀፍ መድረኮች ተገልለው እንደ እስረኛ ሆስፒታል ፍለጋ ወደ አረብ አገሮች ብቻ ሲወጡና ሲገቡ እናያለን።** ኤርትራ ከአንዳንድ (እንደ እስረኛ ጠያቂ ዘመድ) አገራት ከሚጎበኙዋት በስተቀር፣ ሌላ ዓለም ሁሉ ያገለላት አገር ሆናለች። በእውነት እንነጋገር ከተባለ ሻቦብያ ለ15 ዓመት በጣረ-ሞት ላይ ሆኖ በመሰቃየት ላይ ያለ ስርዓት ነው ቢባል ማጋነን አይሆንም።

ሰለዚ ሰላምም ጦርነትም የለም No war No Peace ሲባል የመሳርያ ጋጋታ ሰለሌለ እንጂ የኢትዮጵያ መንግስት ይህን ፖሊሲ ከመተግበር አኳያ ከጦርነቱ ባልተናነሰ በጣም ኢታካችና እልህ አሰጫራሽ የማጥቃት ስራ ሲሰራ ነው የነበረው።

ሌላው የPlan B ስኬትና የሻቦብያ ውድቀትን የሚያረጋግጠው፣ ሻቦብያ ከኤርትራ ህዝብ መነጠሉ ነው። ሻቦብያ ገና ከመጀመሪያው ጀምሮ የወረሰውን የፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ባህሪ ብዙዎች በደንብ ያልተገነዘቡት የነበረና አብዛኛው የኤርትራ ህዝብን በስሩ ማሰለፍ የቻለ ድርጅት እንደነበር የቅርብ ጊዜ ትውስታ ነው። ሆኖም ግን የኤርትራ ነፃነት እውን ከሆነ ቦኋላ የኤርትራ ህዝብ ከሻቦብያን ይጠብቀው የነበረውን ነገር ማግኘት አልቻለም። የኤርትራ ህዝብ ከሻቦብያ ይጠብቀው የነበረ መሰረታዊ ነገር አንዱ ከኢትዮጵያ ህዝብ በፊት (በፌደራሽኑ ሽግግር ጊዜ) ማጣጣም ጀምሮት የነበረ የዴሞክራሲ መብቶች፣ የፕረስ ነፃነቶች፣ የነፃ ምርጫ ሂደቶች በአዲስቷ ነፃ ሄገር ኤርትራ ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ ተግባራዊ ማድረግ ነበር። ይህ ግን የህልም እንጀራ ሆኖ ቀረ። ይባስ ብሎ ተቋዋሚ ፓርቲዎች ማዋከብ፣ ነፃ ሚድያው ማፈን ጀመረ። በዚህ ጊዜ የኤርትራ ህዝብም የሻቦብያን ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲያዊ ባህሪ መረዳት ሲጀምርና ከስርዓቱ መነጠል ሲጀምር ነበር የኢትዮ-ኤርትራ ጦርነት የተከፈተው። **ሻቦብያ ራሱ የጀመረው ጦርነት እንደተወረረ**

አድርጎ በማቅረቡ መነጠል ጀምሮ የነበረውን ህዝብ የውሰጡን ብሶት ወደ ጎን በመተው ከሻቦብያ ጋር የተሰለፈው ቀላል አልነበረም። ከዚህ ሁኔታ በመነሳት ነበር ኢትዮጵያ የጦርነቱ አጀማመር ትክክለኛውን ገፅታ ለኤርትራ ህዝብና ለአለም ህብረተሰብ ለማሳወቅ ኢታካችና እልህ አሰጫራሽ የPlan B ስራ በመስራት ትክክለኛውን ግንዛቤ ማሰጫበጥ የተቻለው። በመሆኑም የጦርነቱ ጀማሪ ወይም ወራሪው የኤርትራ

መንግስት እንደ ሆነ፤ በኤርትራ ወደቦች የነበሩ የኢትዮጵያ ንብረት እንደዘረፈ፤ የዓለም አቀፍ ፍርድቤት በማረጋገጡ ኤርትራ ለኢትዮጵያ ካሳ እንድትከፍል ፍርዱን አስቀመጠ።

የተሸነፈው የሻዕብያ ስርዓት የፀረ ህዝብና የፀረ ዴሞክራሲ ተግባራት ከጦርነቱ ቦኋላ በባሰ በኤርትራ ህዝብ መፈፀም በመጀመሩ፤ በጦርነቱ ምክንያት መቀራረብ ጀምሮ የነበረውን ህዝብ እየራቀ እየተገለለ ብሎም እስከ ስርዓቱን ጥሎ መሸሽ ጀመረ። በጦርነቱ ጊዜ በሻዕብያ የሚነዛ ፕሮፖጋንዳ የወያኔ ስርዓት ጭራቅና ከዛም የከፋ ሰው በላ ስርዓት እንደ ሆነ በስፋት ሲሰራበት እንደነበር፤ በዚህም የሚደናገር አካልም እንደነበር የሚታወቅ ነው። ከሁሉም የሚገርመው ግን የወያኔ ስርዓት ጭራቅ ነው ብለው የሚያስቡ ሳይቀር ድንበርን አቋርጠው ከኛ (የሻዕብያ ስርዓት) ጭራቅ የሚብስ የለም በማለት ወደኢትዮጵያ ሲገቡ ይታያል። የኢትዮጵያ መንግስት ካለው ህዝባዊ ወገንተኝነት የተነሳ የሻዕብያ ስርዓትና የኤርትራ ህዝብ ለያይቶ በማየት ለህዝቡ ያለው ወገንተኝነት በማሳየቱ ባለው አቅም በመደገፉ፤ ኤርትራዊያን ስደተኞች በፈለጉት የኢትዮጵያ ከተማ እንዲኖሩ በመፍቀዱ፤ ስደተኞቹ አቅም በፈቀደ በኢትዮጵያ የኒቨርሲቲዎች ገብተው እስከ 2ኛ ዲግሪ በነፃ እንዲማሩ በመፍቀዱ፤ ወዘተ በማድረጉ ምንያክል ህዝባዊ ወገንተኝነት እንዳለው በተግባር በማሳየቱ የሻዕብያን ጠባጫሪነት እንዲረዳ፤ የኢትዮጵያ ህዝብና መንግስት ለኤርትራ ህዝብና መንግስት ያለው ቀና አመለካከት በደንብ እንዲገነዘቡ አድርጓል። በመሆኑም በአሁኑ ጊዜ በየ ቀኑ በመቶዎች የሚቆጠሩ ኤርትራውያን ድንበራቸውን አቋርጠው ወደ ኢትዮጵያ ሲጎርፉ ይታያል። ይህ ሁሉ የሚያሳየው የኤርትራ መንግስት ውድቀት መሆኑ ነው።

ከዚህ ማጠቃለል የሚቻለው ልማታዊ ዴሞክራሲያዊ መንግስታችን የተከተለው የውጭ ጉዳይ ፖሊሲና በተለይ ደግሞ በኤርትራ ላይ የተከተለው ልዩ ፖሊሲ ማለትም፡-

- የሻዕብያ ስርዓት ከአለም ህብረተሰብ ማግለል፤ ስርዓቱን የሚያዳከሙ ማእቀቦችን እንዲጣሉ ማድረግ
- የሻዕብያን ስርዓት በሁሉም (በኢኮኖሚ፤ በማህበራዊ፤ በፖለቲካዊ፤ በዲፕሎማሲ) መስክ ማዳከም፤
- የሻዕብያ ስርዓት ካለው የፀረ ህዝብና የፀረ ዴሞክራሲ ተግባራት በመነሳት ከዓለም ህብረተሰብ ብቻ ሳይሆን ከኤርትራ ህዝብ መነጠል፤
- የኢትዮጵያ ህዝብና መንግስት የኤርትራ ህዝብን ሰላም፤ ልማት፤ ዴሞክራሲ ፈላጊ እንጂ ጠላት እንዳልሆነ በተግባር ማሳየት፤ የኤርትራ ህዝብም ይህ እንዲገነዘብ ማድረግ፤
- እንዲሁም በሻዕብያ የሚደረጉ ትንኮሳዎች የአፀፋና ተመጣጣኝ /አስተማሪ/ እርምጃ በመውሰድ ሰራዊቱን ማዳከም፤

የሚሉትን ተግባራዊ በመፈፀም አኳያ ባለፉት 15 ዓመታት በጣም ውጤታማ እንደነበሩና ከፍተኛ ድል እንደተጎናፀፍን መታወቅ አለበት። እኔ በበኩሌ ይህ ውጤታማ ፖሊሲ ተጠናክሮ ሳይበረዝ ከቀጠለ የሻዕብያ ዕድሜ ያጥራል የኢትዮጵያ ግስጋሴ ፍጥነቱን ሳይቀንስ ይሄዳል የሚል እምነት አለኝ።

ሻዕብያ በሃይል በማስወገድ የሚገኝ ትርፍ ይኖራል?

የኢሳያስ አፈወርቂ ወይም ደግሞ የሻዕብያ ስርዓት መወገድ የኢትዮጵያ ሰላምና መረጋጋት ይረጋገጣል ወይ? ብሎ መወያየት በጣም አስፈላጊ ነው። **ከኢህአዴግ ስኬት የተማርነው አንድ ቁልፍ ነገር የውስጥ ችግሮቻችን መፍታት ከቻልን የአገራችን ሰላም፣ መረጋጋትና ልማት ማረጋገጥ እንችላለን። የውስጥ ችግሮቻችን ከፈታን የውጭ ጠላቶቻችን መግባቢያ ስለሚያጡ ሊረብሹን አይችሉም። የውስጥ ችግሮቻችን ካልፈታን ወይም በአግባቡ ካላስተናገድናቸው የውጭ ጠላቶቻችን እዛው ላይ በማንገሃበብ ሊያውኩንና በቀላሉ ሊያፈርሱን ይችላሉ።** ስለዚህ የውጭ ችግሮቻችን የውስጡን ማባባስ ካልሆነ በስተቀር በራሱ ወሳኝ ሃይል ሆኖ ሊያተራምሰን፣ ሊያበጣብጠን፣ ሊያፈርሰን አይችልም። **የውስጥ ችግሮች ካሉ ህዝብና መንግስት ሆድና ጀርባ ይሆናሉ የውጭ ጠላቶች ይህን ከፍተኛ ተጠቅመው እርስ በርሳችን ግጭት ውስጥ እንድንገባና ድህነትና ድንቁርና እንዲባባስ ሊያደርጉ ይችላሉ።**

የኢትዮጵያ ዋናው ችግር ድህነትና ኋላ ቀርነት ነው። የዚህ ችግር ዋናው መንስኤ ደግሞ ገዢዎቻችን የተከተሉት የተሳሳተ ፖሊሲዎችና ተግባራት ናቸው። እነዚህ ችግሮችና መንስኤዎች የኢሳያስ አፈወርቂ ወይም የሻዕብያ ስርዓት የፈጠሩት ሳይሆን የአገራችን የነፍጠኛው ወይም የትምክህት ስርዓት የፈጠሩት ጦስ ነው። **የኢሳያስ አፈወርቂ ወይም የሻዕብያ ስርዓት እነዚህ ችግሮች እንዲባባሱና እንዳይፈቱ ይፈልጋሉ እንጂ እንዲባባሱና እንዳይፈቱ ግን ማድረግ አይችሉም** ሲባል በቲአሪ ደረጃ ሳይሆን በተግባር ስላየነው ነው። ኢትዮጵያ ከኤርትራ ጦርነት በኋላ ያስመዘገበችው ፈጣን፣ ፍትሃዊና ቀጣይነት ያለው ልማት በሻዕብያ ሲደናቀፍ አላየንም። ለዚህ ነው የኢሳያስ አፈወርቂ ወይም የሻዕብያ ስርዓት መወገድ የኢትዮጵያን ችግር ይፈታል የሚል ዕምነት ዋስትና የለውም። የኢትዮጵያ ችግር የሚወገደው የውስጥ ችግር ሲፈታ ብቻ ነው። የኢትዮጵያ ችግር በዘላቂነት የሚፈታው ድህነት ሲጠፋና ፈጣን ኢኮኖሚያዊ ዕድገት እያስመዘገብን ስንሄድ ነው።

በኢኮኖሚ እያደግን በሄድን ቁጥር የመደራደር ዓቅማችን በዛው መጠን እያደገ ይሄዳል፣ ተሰሚነታችን በዛው መጠን እየገነነ ይሄዳል፣ የማንም ጎረምሳ መቀለጃ አንሆንም። አባይን ለመገደብ የበቃነው ብብድርና ዕርዳታ ሳይሆን በራሳችን ገንዘብ ነው፣ ይህም ስላደግን ነው። ግብፅን ወደ ድርድር ማምጣት የማይታሰብ ይባል

የነበረው እነሆ በማደጋችን የመደራደር አቅማንም በዛው መጠን በመጨመሩ ሱዳንና ግብፅ ወደ ጠረጴዛ ዙርያ እንዲመጡ አደረግን።

ስሜታችን መቆጣጠር አቅቶን በአንዳንድ ጥቃቅን የሻቦብያ ትንተናዎች እየተገደድን ከመንገዳችን ወጥተን ለማስተናገድ መሞከር ልማት ከማደናቀፍ ውጭ ሌላ ፋይዳ የለውም።

“የኢትዮጵያ መንግስት ኤርትራ ውስጥ ገብቶ ሻቦብያን አፈራርሰን” የሚባል ነገር ፈፅሞ መታሰብ የሌለበት ቀይ መስመር መሆን አለበት።

ማንኛውም ህዝብ ጣልቃ ገብነት አያስተናግድም። የፈለገው የውስጥ ችግር ቢኖርም ራሱ በውስጡ እንዲፈታ የሚያስተባብረውና የሚያታግለው ነው የሚፈልግ እንጂ ማንም የውጭ ሃይል እንዲገባበት አይፈልግም።

ይህ ሉአላዊነቱ መንካትና መዳፈር አድርጎ ይወስዳል። **ማንኛውም ህዝብ ባዕድ ባዕድ ነው ብሎ ያምናል።**

ይህም ትክክለኛ እምነት ነው። የራሳችን ታሪክ በምናይበት ጊዜ ይህንኑ ያረጋግጥናል። የውስጥ ችግሮቻችን

በጣም የባሉ እያሉ፣ ገዢዎቻችን ጡት ቆራጮች፣ እጅና እግር ቆራጮች፣ ህዝብ ጨፍጫፊዎች እያሉ፣

ተደፍረሃል፣ ተወረሃል ብለው የከተት ጥሪ ሲያሰሙት ቆፎው እንደተነካ ንብ ነበር ወጥተው ወራሪውን

የሚመክቱት የነበረው። ስለዚህ ይህ ጉዳይ ፈፅሞ መታሰብ የለበትም። ማንኛውም የህዝብ ወገንተኝነት ያለው

ሃይል በአንድ አገር ውስጥ ገብቶ ስርዓትን ለማስወገድ አይጥርም፤ እምነቱ ካልተሸረሸረ በቀር አይሞክረውም።

ማንኛውም የህዝብ ወገንተኝነት ያለው ሃይል የህዝብን ሰቆቃ ያመዋል፣ ይሰማዋል፣ ከሰቆቃው ለማላቀቅ ይፈልጋል፣ ይሞክራል። ግን እንዴት? እኔ አውቅልሁአለሁ፣ እኔ ላንተ መስዋዕት ልክፈልጋለሁ፣ እኔ አንተን ወኪያ አደርገዋለሁ በሚል መንገድ ሳይሆን ህዝባዊ በሆነ መንገድ፣ ህዝብን አደራጅቶና ንቅናቄ ፈጥሮ፣

አስታጥቆ ነው። **ይህ ሲባል ግን ሻቦብያ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት በመሆኑ፣ ለኤርትራ ህዝብ**

አስታጥቀን፣ አደራጅተን፣ ንቅናቄ ፈጥረን እናስወግድ ማለት አይደለም፣ ይህ ተግባርም የኤርትራዊ ዜጋ

ተግባር ነው። ይህ ለማድረግ ጊዜ የለንም፣ ጊዜ የማይሰጥ ህዝባችን በማሰቃየት ላይ ያለ ትልቅ ጠላት

(ድህነትን) በመዋጋት ተጠምደናል። የራሳችን ችግር፣ የህዝባችን ጠላት እጓዮችን አላላውሰን አላንቀሳቅሰን

ብሎን እያለ የጎረቤት ህዝብ ጠላት ለማስወገድ ጦርነት አናውጅም። ስለዚህ ስለ የሻቦብያ ስርዓት መወገድ

የኢትዮጵያውያን ጉዳይ ሳይሆን የኤርትራውያን ጉዳይ ነው። ድጋፍ ከጠየቁ እንደፈለጉት መጠን ባይሆንም

የምንችለው ከህዝባዊ ወገንተኝነት የሚነሳ ድጋፍ ብናደርግ ችግር የለውም። ችግር የሚኖረው የኤርትራዊ ዜጋ ሚና ተከቶ መንቀሳቀስ ብቻ ነው።

በኢህአዴግ የመበሰበሰ አደጋ ጊዜ ትልቁ የአንጃና የተሃድሶው ሃይል ላይ የነበረው ልዩነት እዚህ ላይ ነበር።

ለዚህ ነው አንጃው የኤርትራ ህዝብን ተከቶ ሻቦብያን ባለማስወገዳችን የአገር ከሀደት እያለ የሚያራግበው።

ወይ ጉድ ለሻቦብያ መወገድ ብሎ ኤትዮጵያዊ ዜጋ መስዋዕት ባለመክፈሉ የአገር ከሀደት ተባለ? ለሻቦብያ

መወገድና ለኤርትራ ተቋሞሚ ድርጅቶችን ወደ ስልጣን ለማምጣት ተብሎ የድሃዋ ኢትዮጵያ ሃብትና ንብረት በኤርትራ ውስጥ በሚደረገው ጦርነት ማባከን የአገር ከህደት ተባለ፤ የአገር ከህደት ማለት በተገላቢጦሹ የሚደረገው ጥረት ነው። የአገር ከህደት ማለት የአገርና የህዝብን ስልጣንና ሃላፊነት ተሸክሞ በሰከነ ኣኢምሮና በህዝባዊ ወገንተኝነት ለችግሮች መፍትሄ ከማምጣት ይልቅ በስሜታዊነትና በጀብደኝነት እየተመራ የአገሪቱን አገር ስርዓት ያለ ህዝቡ ፍቃድ ወይም ይሁንታ ለማስወገድ መፈለግ፣ መስዋእት መክፈል፣ ሃብትና ንብረት ማባከን ነው ከሃዲነትን የሚያስብለው።

የኢሳያስ አፈወርቂ መወገድ የኢትዮጵያን ችግር ይፈታል የሚል እምነት ቢኖር ተልእኮው (ምሽኩ) በኢትዮጵያ የመከላከያ ሰራዊት ጠንካራ ዝግጅት፣ ሰፊ የፕሮፖጋንዳ ስራ መስራት ወዘተ. ጋጋታዎች ሳያስፈልግ በቀላሉ በመረጃና ደህንነት ሃይላችን በአገሪቱ ለሊት ይፈፀም ነበር። ምክንያቱ ዓምና በመገናኛ ብዙኃን እንደሰማነው እንዳየነው፣ የመረጃና ደህንነት መዋቅራችን የኢሳያስ ቤተመንግስት ለአገሪቱ አመት መሉ ሲያተራምሰው ተገንዝበናል።

በሌላ በኩል አሁን በጣረ-ሞት ያለውን ስርዓት በመንፈራገጥ ምክንያት (ጥቃቅን ትንኮሳዎች፣ የአገራችን አሸባሪዎችን አሸልኮ ማስገባት፣ ከጠላቶቻችን ኣብሮ በመተጋገዝ ምክንያት) እኛ ከፈጣኑ የልማት ጉዟችን ወጥተን በሞት አፋፍ ላይ ያደረሰነውን ስርዓት መውጋት ወይም መውረር ማለት ትርፉ ኪሳራ ነው። ምናልባት ስሜታችንን ማርካት እንችል ይሆናል ነገር ግን መዳን ጀምሮ የነበረውን የሁለቱም ህዝቦች ጠባሳ ዳግም እንዲያገረሽና ከህዝቡ ተነጥሎ የቆየውን ስርዓት ዳግም ሂደወት እንዲዘራና ድጋፍ እንዲያገኝ ካልሆነ በስተቀር የሻዕብያ ግብአተሞት ኣያፋጥንም። ሻዕብያ በራሱ ህዝብ ሲቀየር ብቻ ነው ኢትዮጵያ ከኤርትራ ዘለቋታ ሰላምና መረጋጋት መፍጠር የምትችለው። ማንም ህዝብ የውሰጥ ጉዳዩን የሚፈታለት ሌላ አገር/መንግስት አይፈልግም። ማንኛውም ዴሞክራሲያዊና ህዝባዊ እምነት ኣለኝ የሚል ስርዓትም የሌላ ስርዓት ለመቀየር ፈፅሞ ኣይንቀሳቀስም። ከተንቀሳቀሰ በፀረ ህዝብነትና በፀረ ዴሞክራሲያዊነት ከመፈረጅ ኣይድንም። አሁን በርግጠኝነት መናገር የሚቻለው የኢትዮጵያ መንግስት ሻዕብያን ማስወገድ ይችላል ቀላሉ ስራም ይህ ነው፤ እንኳን አሁን ልዩነታችን ሰማይና ምድር ሆኖ፣ ኢትዮጵያ የዘጠና ሚሊዮን ህዝብ ኣገር ላለፉት 15 ዓመታት የኢኮኖሚ ዕድገቷ በድርብ ኣሃዝ በማድግ ላይ የነበረች፣ በተቃራኒ ኤርትራ የ6 ሚሊዮን ህዝብ ኣገር ወደታች እየወደቀች ያለች ይቅርና ከ16 ዓመት በፊት ከድህነትና ድንቁርና ለመውጣታችን እርግጠኛ ባልሆንንበት ጊዜም፣ ሁለታችን ኣገሮች በተመሳሳይ የዕድገት ደረጃ እያለን ሻዕብያ ማዘመት የሚችለውን ሁሉ ኣዘምቶ እያለም ሻዕብያ ተሸንፏል። ግን ሻዕብያን ማሸነፍና ማስወገድ እርግጠኛ ብንሆንም፣ ሻዕብያን የሚተካ ሃይል ግን ሌላ ሻዕብያ ሳለመሆን ምንም ማረጋገጫ የለም። ግን ደግሞ ኣብዮታዊ ዴሞክራሲያዊ ሓይል እንደማይመጣ በርግጠኝነት መናገር ይቻላል ምክንያቱ ኣብዮታዊ

ዴሞክራሲያዊ ድርጅት በአንድ ጀንበር የሚፈጠር ሳይሆን የራሱ ሂደት ስላለው፡፡ ስለዚህ ከመስመራችን አልፈን ሻብያን እናስወግድ ብለን ጦርነት ብንከፍት **ትርፉ በጦርነቱ ምክንያት የሚጠፋ የሰው ሂይወትና የአገር ሃብት ማጣት እንጂ** ሌላ ጥቅም የለውም ምክንያቱ ሻብያ አስወግዶ ሌላ ስም ያለው ሻብያ ላለመምጣት ምንም ዋስትና የለምና፡፡

በመርህ ደረጃ የአንድን አገር ስርዓት ስላልወደደው ለማስወገድ መፈለግ በጊኛው ክፍለዘመን ተቀባይነት የለውም፡፡ እንደዚህ ዓይነት ፖሊሲ ይዞ መጓዝ በራሱ ጦረኝነት እንጂ ልማታዊ ሊሆን አይችልም፡፡ አሁን

የተፈጠረ ሻብያ ትተን ግብፅ በታሪካችን ስናያት የኢትዮጵያ ልማት፣ አንድነት፣ ሰላም፣ መረጋጋት፣ እንዳይኖር ስትሰራ የነበረችና አሁንም በመስራት ላይ ያለች አገር ናት፡፡ ይሁንና እስከ ቅርብ ጊዜ ግብፅ በስራዋ ድል በድል እየተጎናፀፈች የመጣችና የተሳካ ፖሊሲ ነበራት፡፡ ምክንያቱም ከአሁኑ ስርዓት በፊት የነበሩ ገዢዎች ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ከመሆናቸው የተነሳ የኢትዮጵያን ችግር የህዝቡን ችግር በትክክል ማንበብ ስላልቻሉ/ስላልፈለጉ ግብፅ ወደ አዘጋጅቸው ወጥመድ በመግባት “የሁሉንም ችግሮቻችን ማጠንጠያው በጠላት ጎረቤቶች በመከበባችን ነው” ስለዚህ ታርጌታችን የውጭ ጠላቶችን ማንበርከክ ነው በሚል እሳቤ የውስጥ ችግሮቻችን ሳይፈታ፣ ድህነት እንደፈለገው ሲፈነጭብን በመቆየቱ የመበታተን አደጋ አንጥብብን ነበር፡፡ በጎረቤቶቻችንም በዓይነ ቁራኛ እየተያየን ነበር ዘመናትን ያሳለፍነው፡፡ በዚህ ፖሊሲ መሰረት ኢትዮጵያ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየወደቀች፣ እየደሀየች፣ ሄዳ ሄዳ በመጨረሻ ከውፅዋት ውጭ መቆም የማትችል አገር ሆና ቀረች፡፡ ስለዚህ ሻብያ በውስጥ ጉዳዮቻችን እየገባ፣ የኢትዮጵያ አሸባሪ ተቃዋሚዎች (ከ500 የማይበልጡ) እያስታጠቀና ለሽብር ተግባር እያሸለከ እየላከ ልማታችን ለማደናቀፍ እየሞከረ ነውና ባለፉት 16 ዓመታት የተከተለው ፖሊሲ በመከለስ ሻብያን ለማስታገስ እንንቀሳቀስ ብንል ይህ ፖሊሲ ሻብያ ላይ ብቻ የማይቆምና ቀጥሎም ወደ ግብፅ ብሎም ባህር ማዶ መሄዱ አይቀርም፡፡ ይህም ጦረኝነት ነው፡፡ ይህ አመለካከት ሻብያ ተከትሎት በስተመጨረሻ እኛ ሲደርስ ለውድቀት ያደረሰው ትዕቢት ነው፡፡ ስለዚህ ቆሞ ማሰብ ያስፈልጋል፡፡

ዋናው ችግር ላይ መረባረብ /የውስጥ ችግር/

የኢህአዴግ መንግስት ይህን አካሄድ በመሰረቱ በመቀየር የሁሉም ችግሮቻችን ምንጭ የውስጣችን ችግር ነው፤ የዚህ ችግር ዋናው ማጠንጠኛ ደግሞ ድህነት ነው፡፡ ድህነት ካላስወገድን ማንም የጎረቤት ጎረምሳ እየመጣ ሊደፍረን ነው፡፡ ጠላታችን ድህነት ነው፣ ድህነት ነው እንድንዋረድ ያደረገን በሚል አስተሳሰብ

አሁን ኢትዮጵያ የምትከተለው ፖሊሲ ከውስጥ ወደ ውጭ ሆኖ ይህም እንደ ጋሪ ፈረስ ቀንደኛ ጠላታችን የሆነውን ድህነት በመዋጋት ማሸነፍ ነው። በዚህ **“ዘመን የማይሸረው ፖሊሲያችን”** መሰረት ድህነትን በማጥፋት ስራችን እሚያደናቅፈን ጠላት እስካላገኘን ድረስ ከመስመራችን ሳንወጣ ልማታችንን የምናፋጥን ሲሆን፤ ይህን ስራችን ለማድናቀፍ እጅና እግራችን የሚይዝ ከመጣ ደግሞ በሙሉ አቅማችን ተረባርበን መመከት ነው። ይህ ሲባል ማንኛውም ትንኮሳ ጀሮዳባልበስ ማለት ሳይሆን ተመጣጣኝ እርምጃ መውሰድ ነው። በመሆኑ፤ እነሆ የኢትዮጵያ ትንሳኤ ገሃድ ሆኖ በህዳሴ ጎዳና እንገኛለን።

በዚህ ልማታዊ ጎዳና መጓዝ ስለጀመርን ካለፉት 50 ዓመታት በአደጋነቱ ከፍተኛ የተባለው ድርቅ አጋጥሞን በራሳችን ዓቅም ተወጥተነዋል። የዚህ ፈተና በድል መወጣት ምሽጥር በዚህ ልማታዊ ጎዳና መጓዝ ከጀመርን በኋላ ያገኘናትን ትናንሽ ትርፍ በማስቀመጣችን ይኸው ለክፉ ቀን ሆኖ በድርቅ የተጎዱት ህዝቦቻችን ሂደወት ለመታደግ አበቃን። አሁን አንዳንድ ወገኖች እንደሚያስቡት ስለሌላ ጎን ለጎን ማጠራቀም ስለጀመርን፤ እንደ የዓጋም እሾህ ከኛ ጋር ተጠግቶ እያደማን ያለውን የሻዕብያ ስርዓት ነቅለን ለምን አንጥለውም ሊባል ይቻላል። ለመውጋት ምክንያት መደርደር ይቻላል ነገር ግን ውጤቱ ኪሳራ ነው። ጦርነት ሂደወት ይቀጥፋል (የዋናው የልማት ሃይል የሆነው የወጣቱ ሂደወት)፤ የአገር ሃብት ይበላል፤ በህዝቦች መካከል መቃቃር ይፈጥራል፤ የዲፕሎማሲ ጫና ይፈጥራል፤ እነዚህ ሁሉ ተደማምረው ለድህነት የተመቻቸ ሁኔታ ይፈጥራሉ። ለምሳሌ ባገኘናት ትንሽ ዕድገት ተኮፍሰን ከድርቁ በፊት የሻዕብያ መንግስት ለማስወገድ ብንሞክር ይሳካልን ይሆን ነበር። ነገር ግን ባለፈው ዓመት አጋጥሞን የነበረውን ድርቅ መቋቋም አንችልም ነበር። ምክንያቱ ያጠራቀምናት ብር በጦርነቱ ስለሚቃጠል። ድርቅን መቋቋም ካልቻልን ደግሞ ከጦርነት በባለ የወገኖቻችን ሂደወት ይቀጠፍ ነበር፤ በየደጃፍ ያደጉ አገራት እግር ስር ወድቀን የዕርዳታ እህል እንለምን ነበር። ታዲያ ውርደት ማለት የቱ ነው?

1. የሻዕብያ እብሪት፤ የሻዕብያ ትንኮሳ፤ ከ500 የማይበልጡ የሰው ሃይል ያለው የግንቦት 7 እና የኦርበኞች አሸባሪዎች በኩል በሚያደርጉት ጠባጫሪነት ምክንያት ስሜታችን ተቆጣጥረን ወደ ጦርነት አለመግባት ነው ውርደቱ? ወይስ
2. ህዝባችን መቀለብ አቅቶን እሚበላና እሚለስ ታጥቶ ሂደት ሲቀዘፍ፤ ወይስ ህዝባችን መመገብ አቅቶን ስርተው ባደጉ አገሮች እግር ስር ወድቀን የዕርዳታ እህል መለመን?

ተ.ቁ 1 ነው ውርደት የሚል የለም ማለት አይቻልም ወይም ደግሞ ቁ. 2 የሚል የለም ማለትም አይቻልም። ሁለቱም ውርደቶች ውርደት ቢሆኑም የመምረጥ ጉዳይ ግን ካለን የህዝብ ወገንተኝነት አመለካከት የሚነሳ ይሆናል። ሁለቱም የሰው ሂደወት የሚቀጥፉ ቢሆንም የምርጫ ጉዳይ ሲሆን ሻዕብያን በመዋጋት ሻዕብያን ማንበርከክ እርግጠኛ ብንሆን በሻዕብያ ምክንያት የሚቀጠፈውን ሂደወት እናድናለን። በዚህም ጥርጥር

የለም እንኳን አሁን ድርም በሌለን አሸንፈናል። ሁለተኛው ድርቅን ማሸነፍ ድህነትን በመዋጋት ድህነትን ማንበርከክ እርግጠኛ ከሆንን፤ በድርቅ ምክንያት የሚቀጠፈው ሂደት እናድናለን። በዚህም ጥርጥር የለም ምክንያቱም ድህነትን መዋጋት በመቻላችን በ50 ዓመታት በአደጋነቱ ከፍተኛ የተባለው ድርቅ ስለመከትን። ታዲያ የቱ ነው ውጤታማ? በኔ ምርጫ የሻዕብያ አደጋ ከድህነት ወይም ድርቅ አደጋ አይበልጥም ወይም ጫፉም አይደርስም፤ ስለዚህ ለሻዕብያ ትንሳኤ ትኩረት ሳንሰጥ ወደ ድህነት መዋጋት ትኩረት ሰጥተን ብንሄድ የሻዕብያ ጉዳይ በቆየውና ውጤታማነቱ ቅድም በገመገመነው ፖሊሲ ብንከተል ልማታችን እናፋጥናለን፤ ሻዕብያም በራሱ ጊዜ ይጠፋል።

አሁን በኤርትራ ጉዳይ መወሰድ ያለበት እርምጃ ታዲያ ምን መሆን አለበት

ሻዕብያ ራሱ በለኮሰው ጦርነት በኢትዮጵያ ህዝቦች የተባበረ ከንድ ተደቁሶ የተሸነፈ ቢሆንም፤ ከዚህ ጦርነት በባሰ ወደ ሞት አፋፍ ያደረሰው ግን ከጦርነቱ ቦኋላ በተደረጉ ጦርነት አልባ ጥቃቶች ነው። ኢትዮጵያ በተከተለችው ፖሊሲ በዝቅተኛ መስዋእትነትና ኪሳራ በጣም ከፍተኛ ድል በሻዕብያ እንድትገናፀፍ አስችሏታል። ሻዕብያ ከቁስሉ አገጣሚ ዳግም እንዳይወረን የተሰራው ስራ ሁላችን ኢትዮጵያውያንም ሰላም ወዳድ ኤርትራውያንም ልንኮራበት ይገባል። የሻዕብያ መወገድ ከኛ ኢትዮጵያውያን በላይ የሚጠቅመው ለኤርትራ ህዝብ ነው። የኢሳያስ አፈወርቂ ወይም የሻዕብያ ስርዓት መወገድ ለኤርትራ ህዝብ ትልቅ ምዕራፍ እንደሚከፍት ምንም ጥርጥር የለውም። ምክንያቱም በአሁኑ ሰዓት የኤርትራ ህዝብ በሻዕብያ አስቃቂ ጭቆና የተነሳ ከማታውቀው መልአክ የምታውቀው ሰይጣን ይሻላል ከሚለው እምነት በመውጣት የማያውቀውን ሰይጣን እስከ መናፈቅ ላይ የደረሰበት ደረጃ ደርሷል። ስለዚህ ሻዕብያ የማስወገድ ጉዳይ ለኤርትራ ህዝብ መታው ነው።

ማንኛውም ኢትዮጵያዊ የህዝቡ ሲቃይና ሰቆቃ ያመዋል ይሰማዋል። ስለዚህ ለህዝቡ ቀና ከማሰብና በተጨማሪ ወደ ኢትዮጵያ ለሚመጡት ኤርትራውያን መልካም አቀባበልና እንክብካቤ እንዲሁም በሚያደርገው ትግል ቀናውን መንገድ በማማከርና በመደገፍ ብዙ ስራ መስራት አለበት የሚል እምነት አለኝ። እንዲህ ስል ግን እዚህ ላይም መታለፍ የሌለበት ቀይ መስመር አለ። እሱም **በማንኛውም ጊዜ የአንድ ሃገር ጉዳይ መወሰን ያለበት በሃገሪቱ ህዝብ ብቻ መሆን አለበት። የውጭ ጣልቃ ገብነት ነገሮችን ከማወሳሰብና ጥፋትን ከማባባስ ውጭ እርባና የለውም። ስለዚህ የአንድን አካባቢ ወይም ሃገር ጉዳይ በራሱ ባከባቢው ውይም በሃገሪቱ ህዝብ እንቅስቃሴ ብቻ የሚወሰንበት ቀይ መስመር መሰመር አለበት። የኢትዮጵያ ሚና በአካባቢ ሰላምና መረጋጋት እንቅስቃሴ ከዚህ ቀይ መስመር መለሰ መሆን አለበት።**

በኤርትራ ውስጥ ተጠልለው የሚገኙ ከ500 የማይበልጡ አባላት ያሉት የጉንበት 7 እና አርበኞች የአሸባሪ ቡድን በምንም ተአመር ለ90 ሚሊዮን ህዝብ ባለቤት የሆነች ኢትዮጵያ ስጋት ሊሆኑ አይችሉም። ስሜታዊነታችን መቆጣጠር አቅቶን ለነዚህ ሃይሎች ከመስመራችንም ወጥተን ቢሆን የእጃቸውን ለመስጠት ካለን ስሜት ካልሆነ በስተቀር ሻዕብያ ይሁን እነዚህ አሸባሪዎች ፖሊሲያችንን የማስቀየር ዓቅሙ የላቸውም። በኛ መደረግ ያለበት ነገር ቢኖር የጦርነት አልባው ጥቃታችን አጠናክሮ በመቀጠል እኛ እየተጠናከርን የሻዕብያ ሞትን ማፋጠን ነው።

በሌላ በኩል የኤርትራ ህዝብ ትግል መደገፍ በተመለከተ ህዝባዊ ዓላማ ይዞ የሚንቀሳቀስ ድርጅት ካለ ያለምንም ማወላዳት አስፈላጊውን ድጋፍ በማድረግ መደገፍ አይናችን ልናሸ/ልናቅማለን/ አይገባም። አሁን ያሉት የኤርትራ መንግስት ተቋሞች ሲታዩ ልክ እንደ የኛዎቹ ተቋሞች ውጭ አገር ሆኖው ያለምንም መስዋዕትነት በሆነ ተዓምር ሻዕብያ እንዲወድቅላቸው የሚፈልጉና ሰተት ብለው ሰልጣን ለመያዝ የሚፈልጉና እርስ በርሳቸው የማይስማሙ ናቸው። ፀሎታቸውና ምኞታቸው ከተቻለ የኢትዮጵያ መንግስት ሻዕብያን በመደምሰስ ሰልጣን እንዲይዙ፣ ካልሆነም በማዕቀብና በሃያላን መንግስታት ጫና ሻዕብያ ከሰልጣን በማውረድ ለመተካት የሚፈልጉ ናቸው። ስለዚህ አሁን በኤርትራ ያሉ ሃይሎች በሙሉ የስም ልዩነት ካልሆነ በስተቀር የዓይነት ልዩነት ያላቸው አይመስሉም። **የኤርትራ ህዝብ ከማንም ጊዜ በላይ ለትግል የሚያደራጀው ትክክለኛ አብዮታዊ ዴሞክራሲ ላይ ያሰፈልገዋል። በዝርዝር ለማየት እንደተሞከረው፣ በሻዕብያ ፀረ ህዝብና ፀረ ዴሞክራሲ ተግባራት ከማንም በላይ የተጎዳው የኤርትራ ህዝብ ነው። ይህ የተከፋ ህዝብ በሻዕብያ ላይ ጫናውን ለማሳረፍ መደራጀት፣ መሰባሰብ፣ መነጋገር፣ መመካከር ያስፈልገዋል። ይህን ለማድረግም የተመቻቸ ሁኔታ መፍጠት ተገቢ ነው።**

ታዲያ ዘላቂ ሰላምና መረጋጋትና በአገራችን እንዴት ማስፈን ይቻላል?

እላይ ለመጥቀስ እንደተሞከረው ኢትዮጵያ የብዙ ብሄር ብሄረሰቦች አገር ከመሆንዋ ጋር ተያይዞ የተለያዩ ባህል፣ ቋንቋ፣ የአኗኗር ዘዴ፣ እምነቶች፣ ሃይማኖቶች፣ ወዘተ ያላት አገር ናት። ከዚህ ልዩነቶችን የሚነሱ የተለያዩ ፍላጎቶችና ልዩነቶችን መኖራቸው የማይካድ ሃቅ ነው። እነዚህ ልዩነቶችና ፍላጎቶችን አጣጥሞ የመምራት ጉዳይ አንገብጋቢ ጉዳይ ሆኖ ቆይቷል። ሆኖም ግን ባለፉት ዘመናት እነዚህን ልዩነቶች አቻቸውና አጣጥሞ ከመምራት ይልቅ አንዱን ወገን ከሌላው ወገን በማጋጨት ለመፍታት ይሞከር ስለነበር ባለፉት ጥቂት መቶ አመታት የጠባብነትና የትምክህተኝነት አፍራሽ አመለካከቶች በህዝቡ ዘንድ ስር እየሰደዱ በመምጣታቸው፣ አሁን ለደረሰንበት ድህነትና ኋላ ቀርነት ትልቅ አስተዋፅኦ አድርጓል።

ከረጅም ዓመታት የተበታተነ የህዝቦች ትግል እና ከ17 ዓመት መራራ የተደራጀ የህዝቦች ትግል በኋላ በህዝቦች ጫንቃ ተጭኖ ለዘመናት ይኖር የነበረውን የትምክህት ስርዓት ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ፣ እንደ ስርዓት ላይመለስ ተንኮታኩቶ ተሰባብረዋል። ሆኖም ግን ይህን ስርዓት የረጨው የትምክህት አስተሳሰብ መርዝና የዚህ ስርዓት አስከፊ ጭቆና የወለደው የጠባብነት መርዝ በህዝቡ ውስጥ ተረጭቶ ገና ብዙ የማፅዳት ስራ የሚፈልግ ጉዳይ ሆኖ ይገኛል። ይህን ኋላቀርና አፍራሽ አመለካከት (ትምክህትና ጥበት) በህዝቡና አመራሩ ዘንድ ስር ሰዶ በመቆየቱ አሁን የምናደርገው የልማትና የዴሞክራሲ እንቅስቃሴ መልኩን እየቀያየረ ብቅ ጥልቅ እያለ እንቅፋት በመፍጠር ላይ ይገኛል። ለአብዮታዊ ዴሞክራሲ ትልቅ ፈተና የሚሆነው ይህ የትምክህትና የጠባብነት አመለካከት ነው።

ከሻዕብያም ከግብፅም በላይ አሳሳቢው ፈተና ትምክህትና ጠባብነት በመሆኑ እዚህ ላይ ለልማት ከምናደርገው ርብርብ በላይ ተረባርበን ካልታገልነው አመታትን ጥረን ግረን ያፈራነውን ሃብት በአንድ ጀጋኛ ሊያወድምብን ነው። ሃብት ማውደም ብቻ ሳይሆን በህዝቦች መካከል መቃቃር ብሎም እርስ በርስ መፋጀት ያመጣል። በኢትዮጵያ የትምክህትና የጠባብነት አስተሳሰብ እስካለ ድረስ የአገራችን ሰላምና መረጋጋት ዋስትና የለውም።

ካለፈው ዓመት (2008 ዓ.ም.) ከረምት ጀምሮ በአንዳንድ የኦሮሚያና የአማራ አካባቢዎች ተፈጥሮ የነበረውን ሁውከት ያሳየን ነገር ቢኖር፣ **ለአመታት ያፈራነውን ሃብት በአስር ሺዎች የሚቆጠር የስራ ዕድል ፈጥረው የነበሩ የልማት ተቋሞች ህዝብን ይጠቀምበት የነበረው የትምህርት፣ የጤና፣ የውሃና ሌሎች አገልግሎቶች የሚሰጡ ተቋሞች በሁለት ሶስት ቀናት በነው ሲጠፉና ዜጎች በማንነታቸው ሲገደሉና ሲንገላቱ ተመልክተናል።** ከነዚህ ፀረ ህዝብ ተግባራት በስተጀርባ የሻዕብያና የግብፅ እጅ እንዳለበት የሚታወቅ ቢሆንም ዋናው መንስኤ ግን የጠባብነትና የትምክህት አስተሳሰቦች የወለዱዋቸው ችግሮች ናቸው። እዚህ ላይ የግብፅና የሻዕብያ ሚና ከአጨብጫቢነት የሚዘል አይደለም ስለዚህ ዋናው ትኩረታችን የሁሉም ችግሮቻችን ግንድ የሆነውን ለዘመናት አብሮን የነበረውን ትምክህትና ጠባብነት ነቀርሳዎች መሆን እንጂ ለቅርንጫፍ ችግሮች መሆን የለበትም። ስለ ሻዕብያ ህልውና መጨነቅ ያለበት የኤርትራ ህዝብ እንጂ የኢትዮጵያ መንግስት አይደለም።

የሻዕብያና የግብፅ መግቢያ በሮች የሆኑት የትምክህትና የጠባብነት አስተሳሰቦች በአብዮታዊ ዴሞክራሲ ከዘጋናቸው የኢትዮጵያ ዘላቂ ሰላምና መረጋጋት አስተማማኝ ይሆናል።

ስለዚህ ክቡር መሪያችን አቶ መለስ ዜናዊ የቀየሱልን የልማትና የዴሞክራሲ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ዘመን ተሻጋሪ እንጂ በአራትና አምስት አመታት የሚከለሱ ወይም የሚበረዙ አይደሉም።

አገራችን በታሪኳ አይታው የማታወቅ የህዝቦች እኩልነት የተረጋገጠበት ሰላምና መረጋጋት እንዲሰፍንባት ያደረገ፣ በተከታታይ ለ15 ዓመታት ፈጣን፣ ፍትሃዊና ቀጣይነት ያለው ልማት እያረጋገጠች እንድትመጣ ያደረገ፣ የሻዕብያ ስርዓት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየሟሸሸ እንዲሄድ ያደረገ፣ ግብፅና ሱዳን በአባይ ጉዳይ ወደ

ሰላማዊ ድርድር እንዲገቡ ያደረገ፣ የመከላከያ ሰራዊታችን ብቃትና ተሰማሚነት በፍጥነት እያደገ እንዲሄድ ያደረገ በአብዮታዊ ዴሞክራሲ እምነቶች የተነደፉ የሰላም፣ የልማትና የዴሞክራሲ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ስለያዘን ነው። ከአብዮታዊ ዴሞክራሲ ወይም ከልማታዊ ዴሞክራሲ ውጭ ያሉ መንገዶች ሁሉ የጥፋት መንገዶች ናቸው። ስለዚህም ነው የአብዮታዊ ዴሞክራሲ ህልውና ጉዳይ የኢህአዴግ ህልውና ብቻ ሳይሆን የአገራችን ህልውና ጉዳይ ነው የምለው።

በሌላ ተመሳሳይ ርእስ እንገናኝ

በሰላም ያቆየን

ከህዳሴ ኢትዮጵያ

ሚያዝያ 1፣ 2009 ዓ.ም.

hidaseethiopia@yahoo.com